

NUMĂRUL 1000

ALBINA

ANUL 70
SERIA II
23 FEBRUARIE 1967
12 PAGINI
25 BANI

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

O MIE DE SĂPTĂMINI

Deprinși cu efemera apariție de odinioară a revistelor mici, lipsite de patronajul unor nume de similitudine, durată revistei Albina reprezintă un fenomen cu atât mai mult cu cât e scrisă pentru țărâni. Astfel foaia plugarilor intră în milenii. Că milenii e al anilor și al civilizațiilor trecute, e indiferent. Cu Albina scrisul românesc inaugurează un mileniu concret de valoare tăcută.

Îi doresc Albinei câteva milenii succesive și harnicilor ei redactori fiecăruia câte o fărîmă luminoasă de mare mileniu.

TUDOR ARGHEZI

DEMOSTENE BOTEZ

Cartea de vizită a „ALBINEI“

La oraș, unii oameni care circulă mult și au treburi care îi pun în contact mereu cu alții pe care îi cunosc pentru prima oară, obișnuiesc să-și facă ceea ce se cheamă „cărți de vizită“, adică un mic cartonaș pe care e tipărit pe lângă nume și titlurile lor de merit, ocupația lor.

Și revista „Albina“ are cartea ei de vizită. Cea mai glorioasă. Ea este tipărită alături de denumirea ei, și sună așa: „Albina“, Anul 70, Seria a doua, Numărul 1000“. E cea mai veche revistă din țara noastră. Cu acest număr începe să scrie pe cel o mie din această serie de după eliberare.

O mie! Ce frumos sună această cifră! E ca un strigăt de victorie.

Și sărbătorim cu acest prilej sărbătoresc, urarea tradițională de viață lungă revistei, și înfrățim frațești acelor care lucrează cu rivă și pricepere la alcă-

tuirea ei, săptămână de săptămână, pentru a purta cu cinsle și a trece mai departe, schimbului de miine, această făclie care luminează satele noastre de 70 de ani. Titlul acesta de veterană a revistelor noastre a fost susținut de generații și generații de scriitori, ziariști și oameni de știință și cultură care s-au perindat la conducerea și în redacția ei, care și-au pus semnătura de prestigiu pe paginile ei. Trebuiește reamintit astăzi, la sărbătoare, că Mihail Sadoveanu a iubit în tinerețea sa nespuse de mult această revistă și a muncit cu toată dragostea pentru a-i face de la început un nume de cinste.

(Continuare în pag. a 5-a)

Acum 60 de ani, destul de mult deci, eram elev în clasa a 1-a primară și încercam să descifrez alfabetul o dată cu tragicile răscoale din anul 1907, rămase în istoria poporului nostru. Eu învățam alfabetul, iar țărani răsculați luptau pentru dobândirea dreptului la viață. Îmi amintesc cu tulburătoare emoție că, școlar fiind, prima poezie am descifrat-o și am învățat-o, este vorba de poezia: Regina florilor, memoria, după șase decenii, nu mă ajută să recunosc autorul, dar știu că era publicată în revista Albina.

Albina a fost pentru mine prima carte de lectură particulară, am preciza astăzi în termenii adecvați. Albina, la mentalitatea școlarului naiv, nu avea semnificația unui ziar sau a unei cărți, ci a gizelor care zumzăiau în ograda bunicilor mei.

Au trecut ani de atunci și, amintirea, copleșitoare după 60 de ani, o evoc astăzi cind revista Albina aniversează apariția a o mie de numere, din seria de după eliberare, vîrsta respectabilă, de maturitate și de succese. La aniversarea acestei reviste care, alături de toate celelalte contribuie la instruirea poporului, adresez un omagiu și un călduros salut trudiitorilor și cititorilor.

COSTACHE ANTONIU
artist al poporului

De la sfîrșitul veacului trecut „Albina” a cules de pe plaiurile țării nectar din flori alese și transformat apoi în slove aprinse, l-a dus în casele sătenilor să le lumineze mintea și inima.

Revista „Albina” citită și prețuită în tot cuprinsul țării a avut de-a lungul anilor o prezență vie în lupta purtată de poporul nostru pentru transformarea revoluționară a societății românești.

Pe acest nou fagure de lumină, care se adaugă celorlalți 999 creați anume pentru hrana spirituală a harnicej noastre țărâni, îl întimpinăm cu cele mai sincere urări pentru ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a mesajului său.

Prof. N. GIOSAN
membru corespondent al Academiei
Republicii Socialiste România,
președintele Consiliului Superior
a Agriculturii

● **CONSTANTIN PRISNEA**

SCHIȚĂ PENTRU O HARTĂ CULTURALĂ A PATRIEI

Scriitorul zilelor noastre, care se vrea un martor al timpului său, colindă țara de la un capăt la altul, cutreeră meleagurile argeșene sau cele de pe malurile Crișurilor, urcă pe valea Bistriței moldovenești, poposește pe locuri bănățene și nu se poate să nu-și surprindă condeii cuprins de emoție și entuziasm în fața unui fenomen din cele mai semnificative pentru viața satului românesc contemporan. E vorba de fenomenul acesta grandios prin mărime și frumusețe: mișcarea artistică de amatori.

Spuneam mai sus: grandios prin mărime. Și-n adevăr peste 25 700 formații, din care peste 19 700 formații de artiști amatori numai din sistemul Așezămintelor Culturale.

Peste 4 700 de coruri și grupuri vocale, aproape 5 350 brigăzi artistice de agitație, 5 900 formații de dansuri populare, peste 2 350 orchestre populare, aproape 400 formații de instrumentiști populari (fluierași, tulnicari, cimpoieri, buciumași) vreo trei sute de fanfare și cele două sute de ansambluri folclorice înscrise la cel de-al optulea Concurs al echipelor artistice de amatori demonstratează fără putință de tăgadă caracterul de masă al mișcării.

Sintem numai la începutul întrecerii, la fazele intercomunale. Și s-au întrecut, (nimeni nu-și explică de ce?), de abia formațiile fără faimă și fără o carte de vizită pe care s-o fi văzut la finalele din anii trecuți. Se poate vorbi de entuziasm, de largă participare a satelor, de o eferescență care dovedește marea popularitate a întrecerii. Sălile se dovedese neîncăpătoare: (800 de spectatori la Rozavlea în Maramureș, 900 la Mirsani în Oltenia, 700 la Stremț-Hunedoara).

În repertoriul coral încă nu se aud cîntecele noi, compuse în anii din urmă de Ion Chirescu, Sabin Drăgoi, Radu Palade, Sergiu Sarchizov, Vasile Popovici și alți compozitori, și pe care le-am auzit în interpretarea Corului Radio. Poate că Recomandările de repertoriu pentru formațiile corale de amatori ale Casei Centrale a Creației Populare să fi apărut tîrziu?! Poate! Oricum nădejdea că le vom asculta încă în primăvara asta în interpretarea cit mai multor formații, n-am piedut-o. Scriitorul nu se oprește numai asupra acestui fenomen care îmbracă țara de la un capăt la celălalt. El va găsi la Poiana, pe plaiurile sibiene, în pragul primăverii „o săptămînă a muzeului pastoral”. O săptămînă în care intelectuali și țărani, profesori și ciobani colecționează și donează muzeului obiecte de artă populară, legate mai ales de tradițiile oeritului. Prietenul meu Gheorghe Bogdan, directorul căminului cultural și dirijor al cunoscutului cor din Pojana veghează la înfrumusețarea muzeului, înființat acum cîțiva ani, cu prilejul inaugurării clădirii căminului nou. Dar

această acțiune de înfrumusețare a căminelor nu se desfășoară numai aici la Poiana. În regiunile Crișana și Banat s-au inițiat chiar și concursuri între comune. Prieteni de-ai mei au poposit la Periceii-Șimlăului, la Vadul Crișului, la Gurahonț, la Hidișel, la Ceica și la Săcadat și au rămas impresionați de simțul gospodăresc al acelora care și-au înfrumusețat căminele lor culturale cu costume și ștergare, cu ceramică și cu alte obiecte de artă populară.

În Banat formațiile corale cunosc o mare înflorire. Ce-i drept, aici există și o tradiție valoroasă, începînd eu cele mai vechi coruri, ca cele din Lugoj (care a trecut de 150 de ani) sau cel din Chizătău — care împlinește anul acesta 110. Țăranul Dumitru Moise — tata Mita, cum îi zic localnicii — conduce corul din Goruni, de 36 de ani, iar corul ființează din 1881. În cei douăzeci și doi de ani de la eliberare, corul din Goruni a prezentat sute de programe, în satele și orașele regiunii, pînă și pe scena Operei de Stat din Timișoara.

Corul din Costei împlinește 70 de ani de cîntec, cele din Ictar și Budinț se apropie de sută.

Există însă în țară și tradiții care s-au format în anii noștri. Recent „brigada științifică” de la Sighetul Marmăției al cărei animator e Ion Berciu și-n care inițiatorii Dr. Ion Vlad, Dr. Victor Pop, prof. Dumitru Paraschiv și prof. Bogdan Paulina n-au încetat să muncească și-a sîrbătorit cei zece ani de activitate în comuna Oncești, acea comună în care brigada și-a primit „botezul”. În acest rîstimp, brigada a răspuns la 7 200 de întrebări avînd 680 de întîlniri cu oamenii din satele regiunii — din care 32 la gurile de exploatare și 28 la stîni — parcînd cu mașina și piciorul peste 4 200 kilometri.

Cinematograful prilejuiește în satele patriei noastre nu numai spectacole, care în cadrul Festivalului filmului la sate string în jurul filmelor milioane și milioane de spectatori. În jurul filmului „Răscoala” au fost organizate în satele raionului Oravița medalioane privind viața și opera lui Liviu Rebreanu, în jurul altor filme la Tigvanul Mare și Grădinari au fost organizate simpozioane cu părinți și copii. În alte sate concursuri „Cine știe răspunde” pe tema „Realizări ale cinematografului național”.

Și pretutindeni, de-a lungul și de-a latul țării, cruciș și în curmezis, în fiecare colț îndepărtat al ei, intelectuali și țărani, jucînd piesele lui Caragiale și Alecsandri, cîntînd și dansînd pentru bucuria lor și a altora, citînd din ce în ce mai mult, pregătîndu-se pentru marea sîrbătoare a celor douăzeci de ani de la proclamarea Republicii, poartă peste decenii tradițiile artistice ale talentatului nostru popor, întocmind o colorată și mereu mai înfloritoare hartă culturală a Patriei noastre.

LIGIA MACOVEI: Crăiasa codrului.
Din expoziția personală deschisă recent în Capitală

Din carnetul corespondentului

Judecînd după scrisorile sosite la redacție, recolta culturală a acestei ierni se anunță deosebit de rodnică. Din comuna Jucu, raionul Gherla, comună cunoscută nouă din scrisorile unui harnic corespondent, Vasile Petean, ne vine vestea organizării unor acțiuni culturale-educative, în sprîjinul Lunii cărții la sate. Agenda manifestărilor este bogată, ne rezumăm să cităm cîteva din ele. Astfel, comisia însărcinată cu buna desfășurare a activităților, s-a oprit asupra următoarelor cărți, pentru a fi recenzate: Desfășurarea de Marin Preda, Moștenirea de Ștefan Luca, Drum Deschis de Șerban Nedelcu și Casa de Vasile Rebreanu. Tema unor consfătuiri cu cititorii va fi dezvoltarea economică a cooperativelor agricole de producție și cum a ajutat cartea munca pe ogoare.

Comuna Sintana, raionul Criș, a găzduit de curînd o frumoasă și interesantă manifestare culturală, la care au ținut să participe și oaspeții din alte raioane și regiuni. E vorba de parada portului popular. Au fost scoase cu acest prilej din sîpete costume de o neasemuită frumusețe, unele vechi de peste 150 de ani.

Învățătorul Emil Barna din Hida, raionul Huedin, ne relatează despre faza intercomunală a celui de al VIII-lea Concurs al for-

mațiilor artistice de amatori. În întrecerea dintre formațiile a două cămine — cel din Hida și Simmihaiul-Almașului au cîștigat... cei peste 350 spectatori. Ei au apreciat mai cu seamă doinele interpretate la fluier de Iosif Gherman din Hida și măiestria clarinetistului Badiu Dănilă din Simmihaiul-Almașului. „Nu pot încheia prezentul articol — ne scrie corespondentul — fără a vorbi despre echipa de dansuri de la căminul cultural din Simmihaiul-Almașului, care are o frumoasă carte de vizită. Această formație este alcătuită din tineri și bătrîni. În unele familii, dansul popular se transmite, prin tradiție, din tată în fiu și din mamă în fiică. Am admirat exemplul dansatorului Gligore Crișan, în jurul vîrstei de 48 de ani, care a avut ca pereche în dans pe fiica lui, Maria, de 16 ani.”

Despre un frumos muzeu etnografic din Gura Humorului, ne scrie Victor Pălămaru. Corespondentul înfățișază pe larg exponatele și organizarea muzeului. Remarcă mai cu seamă sala destinată costumelor populare. Ne-ar interesa să mai cunoaștem cum muncește colectivul muzeului pentru a face larg cunoscute în cuprinsul raionului acele frumoase exponate.

E. MARTIN

Doresc neobositei noastre „Albine” să colinde și mai mult, în zbor tot mai avântat, întreaga noastră țară, încărcată de mierea culturii noastre socialiste. Oglindă și îndreptar al activității în marea operă de culturalizare a țărănimii cooperatiste, leagăn de caldă umanitate, „Albina” — foaie de cultură de vechi tradiții românești — va reflecta și în viitor nevoile și năzuințele, mari și bogate, ale satului contemporan. Succes deplin slujitorilor și cititorilor ei.

AUREL MIHALE

Cu ocazia apariției numărului 1 000 al revistei „Albina”, cu bogate tradiții progresiste, îi doresc ca în continuare să contribuie la răspindirea culturii, la valorificarea nepieritorului tezaur de artă al poporului.

La mulți ani!

VIDA GHEZA
artist al poporului

Desenele și prezentarea grafică de NICĂ PETRE

de mii de ani

VICTOR EFTIMIU

O, voi, răsculătorii pământului străbun
De mii de ani, pe țărini tăcerile ascultând
Vorbesc cu voi, în taină, roșind-cuvîntul bun
Înfelepciunea gliei și-al veacurilor gînd.

De cînd vă știți, cu trupul încovoiat pe brazdă
Plivindu-și bogăția și dăruind-o nouă,
Îmbrățișînd țărîna, preamîlostiva gazdă,
Începeți munca veche în dimineața nouă!

În orice dimineață voi o luați din capăt
Cu pieptul gol, cu rouă pe frunte mirușiți,
Din zori de zi și pînă la al chindiei scapăt
Pe mările de holde, voi drumuri noi croiți.

A voastră luntre, plugul răstoarnă val cu val
Spre zărea care fuge cu cînt v-aproșiati,
Se depărtează veșnic ca neajunsul mal
Al celor duși pe ape spre țărîni mult visați.

Erați, pe vremuri, singuri trudind pe țărna mută
Acum luptați alături cu toți laolaltă.
Puternice unelte frățește vă ajută
Să-ndepliniți cu fală solia voastră 'naltă.

Semințele de aur voi le prefăceți piine.
Podgoria, pădurea, livada și ogorul
Sporesc meru prin osul comorilor de mîine.
Vă mulțumește țara, partidul, viitorul!

mersul înainte

MIHAI BENIUC

Voi făuri cătușe din cuvinte
Și de se cere făuri-voi ruguri
Pe seama celor ce nu vor 'n ruguri
Nici din oțelul tunurilor pluguri.

Istorie, bătrînă doamnă surdă,
Știu că-n căldarea ta de burușeni,
Fierbind, războaie viitoare zburdă
Ai generali și ai fizicieni.

Dar oare noi cei de la strung și creșă,
De la creion ori cei de la vioară
Nu vom putea odată face breșă
Prin tine către noua primăvară?

Uzine și orașe, cîmpuri largi!
Iar dragostea deplină, fără grijă
Că, zi de mine, tu ai să ne-o spargi
Cu miile-ți de neghicite schije.

Sălbătăciei tot i-om pune capăt,
Să fie într-un veac, să fie-n două;
Și știu așa de bine precum scapăt
Că totuși vine, vine viața nouă!

Să făurim cătușe din cuvinte,
Atomului morb sicriu de plumb
Și pe cărări doar mersul înainte
Să ne rămînă visul cel mai scump.

panorama griului

ION BĂNUȚĂ

Priviți griul din Anul împlinirii,
Spicele mor de boabe limpezi lîngă stele
Și tremură adînc în cîmpul gîndirii mele
Griul țărănilor, — piinea iubirii.

Semănați griul nou ca pe-o unire
din Țara de Foc pînă-n zăpezile fierbinți,
udați-l cu rouă adusă în dinți,
la Recolta mare să-mi dați de știre.

Am să vin la treierîș cu femeia
din Paradis, — pe nedrept izgonită —
la piept să vă string doar o clipită,
eu nu sint incendiul, sint Scinteia...

holdele natale

NICOLAE TĂUTU

Holdele natale azi cresc mult mai frumoase
și-aduc copilăria-mi cu zvon tori din baladă,
iar piinea viitoare în grîie amiroase
și-n miezul alb descopăr trecuta mea zăpadă...

Holdele natale azi cresc mult mai bogate,
atîtea oseminte le-am strîns la temelie
și singele l-om pune cu cîntecele toate,
în orice snop doinește un veac de vitejie.

Holdele natale mă cheamă-n iulie iară
cu glesul mamei mele să mă întorc acasă,
cu secera lunii să le pătrund în vară
și să le string la pieptu-mi spicele de mătăasă.

De aceea, mă iertați că, tumultos, cîntarea
cu holdele natale a inundat hîrtia,
dar ele mi-au dat glasul, lumina și suflarea,
și ele mi-au dictat acum cînd scriu poezia...

străbunul meu și-al tău

VICTOR TULBURE

Pămîntul ne dă piine
Și fructe dulci și flori.
În fașe ne așterne
Nespusele-i comori.
Ni-i tuturor un reazem —
Și-i hrană pentru toți.
Poți — încă de pe-acuma,
Bogat să te socoți!

Dar nu uita: într-însul
Nu-i numai minereu...
Acolo, zac, sub brazde,
Străbunul meu și-al tău!
Ei s-au culcat de noaptea
În veacul lor de noapte:
Săraci — sub munți de aur,
Flămînzi — sub grîie coapte!

statornicie

EUGEN FRUNZĂ

Străbunii tăi privesc prin tine
aceste plaiuri și coline
și munții care-n vremi trecute
le-au fost năpraznice redute.

Prin ochii tăi privesc departe
din zare vieții fără moarte
și aplecați în viitor
prin tine-și văd vecia lor.

Atunci, îmbrățișîndu-și munții,
ei te sărută-n crucea frunții
și-n brațul tău își trec, tîtani,
tîria mărilor de ani.

La popasul celor o mie de numere a seriei noi a revistei „Albina”, urez din suflet ca această publicație, ce se adresează direct inimii poporului, să urmeze, cu tot mai mult succes, drumul celor mai valoroase tradiții ale presei noastre sprijinită și îndrumată de partid. Dorim ca revista să fie, în continuare, o flacără care să ardă neștiința, să ducă în lumea satelor cunoștințe folositoare despre toate domeniile activității omenești.

Acad. EUGEN A. PORA
profesor emerit

CINTEC BĂNĂȚEAN

● V. TOSO

Am ascultat un cîntec din vastul repertoriu folcloric al Banatului „Gugulan cu car cu mere”. L-am auzit la Recaș și Lipova, la Păuliș și Vărădia și în cele din urmă chipul gugulanului pelerin a început să capete contur desprinzîndu-se din melodia în care a fost eternizat.

E greu să reconstitui itinerarul gugulanului fiindcă el a mers pe drumuri fără sfîrșit. Aceasta a putut-o face însă un cîntec și melodia lui legănătoare ne-a dus prin satele bănățene pe unde a umblat cîndva, gugulanul.

PAULIȘUL — sat intrat în epopeea eroică a neamului e locul unor neobișnuite fapte de vitejie din trecutul război. Dacă doriți luați pe oricine și vă va arăta, plimbînd brațul peste întinderi, unde erau „ai noștri”, unde erau nemții, unde au fost marile ciocniri. Există un monument de piatră în dreptul căruia trecătorul își încetinește pasul. Ei, sătenii din Păuliș, vor să ridice acum unul de marmură care să fie la înălțimea amintirii.

Asistăm la Păuliș la un sfat al femeilor. Urs Maria, președinta comisiei de femei, are 67 de ani. Strigă cuiva: „Bunico fă procesul verbal”. Și ne întrebăm mirați cît de bătrînă poate fi o astfel de secretară. Înaintează o fată fișneată al cărei nume este Bunica. Bătrîna sesizează efectul și ride cu poftă. Urs Maria a scris darea de seamă cu mina ei. Reținem textual: „...în '66 s-au răușit ca muncile la cîmp să fie de bună calitate, unde au fost și on rod bogat. Sint femei cu 457 zile-muncă la cîmp ca Neța Felicia și Stela Avrămuț și multe încă”.

— Femeile — spune Petru Bota, președintele sfatului — țin străzile curate, văruiie pomii și casele, pun flori la monumentele eroilor.

Săsoaicele din Cladova au venit nechemate să ajute la ridicarea școlii din Păuliș știind că și copiii lor învață aici. Tot Bota mai spune că odată înotau în noroi, dar acum mai e doar un „dărăb” de uliță nepietruită, în Păulișul Nou, dar se termină și acela. Și fiindcă vorbim de străzi să facem loc cererii energice a deputatei Maria Vărășet: „să se fixeze anume un drum numai pentru tractoare, că umblă unii tractoriști creanga prin tot satul și ne omoară ulițele”. E de față și Gheorghe Avrămuț, președintele cooperativei agricole, care încuviințează și se angajează la măsuri.

N-o să credeți dar bătrîna Saveta Dulcuț a cerut să se facă un „bal pentru babe”. — Oare noi n-avem dreptul să mai jucăm? Președintele Avrămuț le promite deocamdată o excursie cu camioanele C.A.P.-ului de cum s-o îndrepta timpul.

Remarcăm că au venit toate gătite orășenește. Au prins gust să se îmbrace și în astfel de ocazii se fălesc cu ce și-au făcut nou.

Aici la Păuliș am auzit întîi cîntecul Gugulanului. Și în el se spunea că „gugulana-i cu opinci”.

★

GHIOROC. Am cunoscut aici un om care ni s-a impus atenției în mod viguros. Îl cheamă Grigore Șerb, e moț și numele dă un prim indiciu asupra obirșiei. Conduce corul din Ghiroco.

— De cînd ești mata dirijor? — întrebăm și răspunde cu o precizie impresionantă a detaliului:

—Din 6 ianuarie 1916.

A înființat în 1929 corul și orchestra semi simfonică a C.F.R.-ului local, denumită „Roata înaripată”; în 1930 pune bazele corului din Grădiștea-Arad al eă-

rui repertoriu număra 90 de bucăți. Le înființează apoi pe rînd cele din Acița, Cuvin și Bontești. Pe unde a trecut a lăsat în urmă cîntecul.

Străbate în fiecare zi pe jos distanța de la Cuvin, unde locuiește, pînă la Ghioroc și nu lipsește la repetiții. Tîne șleaul pe drumul Gugulanului, însă, ca un contemporan ce este, e minat de considerente estetice și de pasiunea artistică. Ajuns acasă seara, abia-și leapădă cizmele și se afundă în caietele lui de muzică. Transcrie pînă la miezul nopții „ștîmele”, cum se spune la voci, pentru fiecare corist. I-a convins să cînte în cor pe președintele sfatului Dumitru Vidi, pe președintele cooperativei de consum Gheorghe Brodin, pe directorul școlii, explicîndu-le, fără puțința de a fi contrazis, că datoria lor de capi ai comunei este să-i păzească acesteia prestigiul artistic. E fericit că poate servi tradiția corală a Banatului. E fericit că după 30 de ani au văzut reluîndu-și locul în repertoriu jocuri străvechi ca Băieșul, Pânariul (salcîmul), Duba, Deșca, Ram pa pa. Cînd corul cîntă cîntecul lui Ian-cu, sufletul lui de moțogan tresaltă, își alătură vocea celor din cor și strigă din toate puterile: „Iancule mare, bravo tare”. Atunci e iarăși fericit.

De vîrsta lui, după cum vedeți, n-am spus nimic. Nici nu o vom face. Oamenii aceștia n-au vîrstă.

★

BIRCHIȘ. O duminică plină de desfătări artistice. E prima întîlnire Birchiș-Vărădia în cadrul celui de-al VIII-lea Concurs.

Fetele sîmbrăcate în șubele de lînă albă garnisite cu miță neagră pe margini. Șuba aceasta, pentru ca să fie se este astăzi, adică operă de artă, a solicitat fantezia și migala atîtor generații de femei. Au scos șubele la intrarea în

scenă și atunci am făcut cunoștință cu laibărul, cu spășelul (câmașa) — o fină membrană de borangic sub care li se agită boiul la dans. Straiul popular este colorit, și cînt, și armonie și el nu poate lipsi din fresca de frumuseți populare cum nu poate lipsi din curcubeu nici o culoare. L-am văzut cît de bine se îngemăna cu colindele grupului folcloric din Birchiș. Interpreții sînt mai toți cooperatori și-s tineri, și-s voinici că aburcă în spinare carul cu cal cu tot. În bune mîini se află tradiția — ne gîndeam.

Au primit obiceiurile de la bunici și le duc mai departe, nealterate, păstrînd cu sfințenie pînă și dialectul arhaic fără de care colindul ar fi lipsit de suflu și vlagă. „Cîntarea cerbului” e o nestemată folclorică.

Mirea, vînătorul neîntrecut, pornește în căutarea cerbului care adulmecă primejdia.

„Cerbu-mi d-auzare / Iarbă nu-și pas-eiare/Nici d-apă nu-și biare / Maică-ra-l vegeare / Și din ciar grăiare”...

„Cîntarea fetei” se întrece cu prima:

„Noi a veste ț-am venit / Că noi fată am d-auzitu / Că ești bună și frumoasă / Dj-i frumoasă te vedjemu / Dar dj-i bună nu te știm / Dar dj-i fi tu fată bună / Tu pe noi ne-ai dăruire / C-o viadră dje vin roșcat / Dj-undje mă-ta te-o scaldat / Dje pă șepul buților / Să fii dragă junilor...”

Mi s-a părut c-am văzut în sală, ferit într-un colț, chipul gugulanului. Lăsase pesemne căruța în stradă și intrase aici să se minuneze că obiceiurile tradiționale, pîrticică din sufletul acestui popor, n-au pîlit și strălucesc ca diamantele pe toate fețele.

Se pregătesc recolte îmbețugate (împrăștierea îngrășămintelor — comuna Cioflăceni, raionul Rădăuți)

Din partea celor peste 50 000 de artiști amatori din regiunea Banat, un fierbinte salut și urări de noi succese în promovarea culturii populare.

Prof. DIMITRIE STAN
artist emerit, directorul Casei regionale
a creației populare — Banat

Salut cu entuziasm revista „Albina”. În cele 1 000 de numere apărute în actuala serie, a contribuit, prin pana colaboratorilor și a redactorilor săi, la răspândirea culturii și științei, ca și a celor mai curate sentimente naționale și a tot ce s-a înfăptuit pentru ridicarea nivelului de trai, pentru luminarea poporului.

Fi dorim succes deplin în continuare și să ducă tradiția spirituală de idei și fapte ale minților luminate atașate poporului, la răspândirea cunoștințelor științifice și culturii noastre socialiste.

Prof. dr. docent H. CHIRILEI

Cu prilejul apariției numărului 1 000 al revistei „Albina”, în numele colectivului de muncă al unității noastre, vă felicităm din toată inima pentru rezultatele frumoase obținute și vă dorim noi succese în activitatea de viitor pentru propagarea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii și a experienței înaintate, pentru construirea socialismului în patria noastră.

ION DELCEA
Erou al Muncii Socialiste,
director al S.M.T. Circea,
regiunea Oltenia

(Urmare din pag. 1)

Tuturor acelor care au contribuit la buna apariție a „Albinei”, că mai sînt sau nu în viață, căci mulți s-au petrecut ca frunzele toamnei, un gând pios de recunoștință.

Rolul acestei reviste în culturalizarea satelor a fost și este de o mare importanță.

În primăvara anului 1906, în primul său număr, revista „Viața Românească” scria :

„Starea noastră (e vorba de starea culturală) nu e numai înapoiată, ceea ce ar fi destul de rău ; ea este anormală, ceea ce e mult mai rău : Clasele de sus stau în aer, fără atingere cu poporul de jos... *Între clasele de sus și popor este o prăpastie adîncă, care, la noi, desparte aproape două nații...*”

Peste această prăpastie neagră cițiva intelectuali, oameni de bine au aruncat o punte numită „Albina”, care trece dincolo, unde este poporul, ducînd în mîini o torță de lumină. Pe atunci litera tipărită dusă în sate era în mîntea clasei exploatoare, aproape o crimă. Cultura poporului însemna trezirea lui, trezirea la conștiința de a fi exploatat sălbatec și nașterea revoltei împotriva criminalei așezări sociale.

În bezna de păcură a satelor, „Albina” a adus un simbur de lumină. Dar în decursul acestor 70 de ani, ce mari deosebiri au avut loc ! Între seria întia și a doua a revistei, ce mare deosebire ! Între sateanul cititor de acum 70 de ani și cel de astăzi ce uriaș deosebire ! Acum, după eliberare, cu fiecare an, crește neînchipuit de repede puțința de înțelegere a țărănilor, crește zestrea lor de cunoștințe, interesul lor pentru cultură. Acesta e rodul revoluției culturale desfășurată temeinic și stăruitor, ca și al propagandei culturale de masă, prin radio și televiziune. Revista „Albina” a trebuit să urmărească de aproape tot acest uriaș progres cultural al țărănilor cărui se adresează, și vasta ei colecție de mii și mii de pagini oglindește adaptarea conținutului revistei la noua situație și constituie de fapt o oglindă a dezvoltării spirituale a poporului nostru. Colecția „Albina” este un document

Așadar, Albina, străvechea și totuși mereu tinăra revistă a satului românesc, a implinit, în seria anilor de după eliberare, o mie de numere. O mie de ospetii de lumină și de cîntec în pridvoarele și-n casa inimilor dumneavoastră, iubiți cititori. O mie de prilejuri de sfat despre lume și despre înnoirile țării, despre măiestria agriculturii moderne pe ogoare largi, înfrățite, o mie de întâlniri, cu gânduri bune de șezători de seară și la sărbători dragi.

...Am avut cîntecul să vă ospetesc și eu inimile de cîntecul și cu slova mea, alături de ațiția colegi de generație, cinstiți meșteri ai roadelor de aur. Numărul 51 al Albinei mi-a adus bucuria unui premiu literar pentru poezia Calendar. Premiul de acum 19 ani mi-a dat curaj să bat mai des la ferestrele inimii dumneavoastră, cu o poezie cum nu mai scrisesem pînă atunci, cu o poezie dăruită generoaselor bătaii desfășurate de Partidul Comunist Român, pentru o altfel de Românie, România împodobită cu frumusețile și bogățiile de astăzi și cele de miine. Și eram mindru că scriu la o revistă pe care au tipărit-o cu ani înainte Coșbuc și Gala Galaction, și la care scriau Tudor Arghezi, Zaharia Stancu, Victor Eftimiu, Eusebiu Camilar, Eugen Jebeleanu, Cezar Petrescu și, bineînțeles, acel neostenit și mare prieten și cîntăreț al satului, Mihail Sadoveanu.

Premiul de-atunci a fost un imbold.

Am căpătat încredere în sunetul versului meu, în desfășurarea molcomă a frazei mele uimită de frumusețile care se nașteau pe meleagurile țării și în conștiința oamenilor ei, cucerită de marile bătaii ale creației socialiste. Mă întorceam mereu în copilărie, pe lanurile înguste ale satului natal și-mi porneam de acolo cîntecul, incendiat de dorul largurilor, dorul șesurilor fără capăt legănînd valuri grele de aur, ori foșnînd Dunări verzi de cucuruz semeț. Cu dorul acesta moștenit de la cei dinaintea mea zburau cîntecul și slovele mele spre zările dumneavoastră. Și dorul s-a implinit o dată cu dorurile tuturor, o dată cu bucuriile pe care le așteptam cu toții și cîntecul a devenit un izvor în care se scutură stelele și razele care răsar din sufletele noastre cu fiecare nouă împlinire.

★

Răsfoiesc cele o mie de numere ale Albinei și iată, în pagini, lingă slovele noastre, rapsozii satelor de belșug și de soare. Albina le-a cules rapsozii din freamătul serilor albastre :

„S-au pornit pădurile să cînte
Cîntec nou de viață și mai nouă
Și din șes și pînă sus, la munte,
Au pornit pădurile să cînte
Tinerețea asta dată nouă”.

Autorul acestui cîntec tipărit acum 19 ani este țărănul cooperator Ștefan Tănase pe care-l cunoașteți, desigur, din colaborarea sa la Albina și din

de cea mai mare importanță pentru sociologul care și-ar propune să studieze urcușul pe care l-a străbătut cultura țărănilor români.

De la eliberare încoace, sarcinile revistei „Albina” au început să fie mult mai complexe și mai numeroase, pentru a răspunde noii ei misiuni, de a ridica mereu nivelul cultural al țărănimii. Mecanizarea agriculturii, cooperativizarea ei, o agricultură științifică, trezirea conștiinței țărănilor însetați de a-și îmbogăți cunoștințele în toate domeniile, au impus creșterea nivelului revistei și a preocupărilor ei. Nimic din ceea ce interesează gîndirea unui om, care trăiește dîndu-și seama de timpul de astăzi și progresele uimitoare ale științei și tehnicii, nu lasă indiferent pe țărănilor celui mai depărtat cătun. „Albina” răspunde acestei misiuni patriotice. Și în cele opt pagini ale sale a izbutit să o facă în mare măsură, îmbinînd scrieri din toate domeniile, articolul scris cu glume, știința cu literatura, agrotehnica și poezia, peisagiul și lucruri de artă din țară, cu caricatura satirică ce satisface spiritul vioi, ironic al poporului nostru.

În „Albina” de astăzi se poate citi despre microscopul electronic, despre virusuri, despre microorganisme, despre inframicrobiologie și atîtea alte noțiuni științifice care denumesc un univers întreg, o lume întregă altădată interzisă poporului și îndeosebi țărănilor.

Să nu uităm că de cîtva timp școala elementară obligatorie este de 7 și apoi de 8 ani. Că în acești ani de învățămînt fiecare copil de țărăni, azi adolescent, tînăr în toată puterea fizică și spirituală, a adunat foarte multe cunoștințe în toate domeniile și nimic nu-i este cu totul străin.

Între țărănilor de acum 70 de ani cînd a apărut primul număr din prima serie a revistei „Albina” și cel de astăzi, de la numărul o mie a celei de-a doua serii e o deosebire ca de la cer la pămînt. Sarcina revistei este de aceea mai grea și va fi din ce în ce mai grea. Dar la conducerea ei și în paginile ei găsăm tot mai mult oameni de cultură și talent, care sînt chezași succesului revistei în anevoioasa ei misiune.

Sărbătoarea aceasta aniversară a „Albinei” e o sărbătoare a sute de mii de țărani și a intelectualilor legați de popor care au considerat ca o mare cinste și o datorie a conștiinței să apară în paginile ei.

O mie de numere !!

— La mai multe mii, tot mai multe, că poporul e etern și setea lui de cultură e veșnic reînnoită de însuși mersul înainte al omenirii.

alte publicații. Țărănilor-poet din comuna Patru Frați-Urziceni va scoate în curînd de sub tipar un volum, rod al bucuriilor inimii lui. Lui Ștefan Tănase i s-au alăturat în paginile Albinei rapsozii Gheorghe Bobei, din Argeș, Vasile Manolescu, din preajma Rimnicului Sărat, Saveta Țîmpău din Cîmpulungul Bucovinei, povestitorul Pădureanu, culegătorii de folclor Ion Socol din București, Ion Ghinescu din Bobeni-Argeș, Chira Vera, din Lăpuș-Văleni, Vartolomeu Todoci, din Vaideeni, Gheorghe Breazu din Leordeni-Găești, care au cules nenumărate frumuseți ale poeziei populare din comunele și regiunile lor și le-au încredințat cititorilor prin intermediul revistei. Dacă ar fi fost numai atît și tot ar însemna că Albina noastră și-a făcut datoria de punte între sat și lumină, între sat și inima țării, între oameni și vremurile de aur pe care le trăim. Dar Albina a realizat mult mai mult decît am însemnat noi aici și mult mai mult decît s-ar putea calcula, spre cîntecul redactorilor și colaboratorilor ei. Ea își continuă rosturile și scopul cu aceeași tinerețe fără bătrînețe, cu aceeași generozitate și cu același nestăvilît entuziasm, ospetînd satul românesc al marilor împliniri socialiste, cu paginile încărcate de cîntec, de sentimente, de sfaturi, de gânduri bune, de învățătură pe măsura anotimpului de creație în care ne aflăm.

Fie binevenite în pridvoarele și-n casele inimilor noastre în mii și mii de viitoare ospetii !

CARTEA DE VIZITĂ A „ALBINEI”

DRAGOȘ VICOL

O MIE DE OSPETII ÎN INIMILE NOASTRE

Prin mesajul de idei innoitoare transmis cititorilor pe calea cuvintului scris, revista „Abina”, continuind cele mai bune tradiții ale presei românești, slujește de ani de zile cauza îmbogățirii spirituale a harnicilor locuitori ai satelor, a contribuit și contribuie la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a acestora.

Reflectând în paginile sale profunde transformări petrecute în țara noastră, realizările însemnate obținute de poporul român sub conducerea partidului, „Abina” a devenit o publicație binecunoscută, îndrăgită, pe care o poți găsi în nenumărate familii sătești.

Cu prilejul apariției numărului 1000 al revistei, dorește din inimă colectivului redacțional și colaboratorilor săi noi și frumoase succese pe drumul greu dar plin de satisfacții al împlinirii nobilelor țeluri care îi animă.

MIA GROZA
vicepreședinte al Consiliului Național
al Femeilor din
Republica Socialistă România

Numărul 1000 ! O cifră bogată în semnificații. „Abina”, de la un număr la altul, s-a dovedit a fi purtătoarea mesajului culturii către lumea satului ridicată astăzi pe treapta înțelegerii frumuseții și măreției epocii socialismului.

Dedicând coloane și pagini poezilor, cîntăreților, cioplitorilor în piatră ori în lemn, creatorilor din lumea anonimă a artei populare, înfățișînd comori ale prozei ori ale poeziei cărturarilor din vremi apuse, pagini de nepieritoare frumusețe din frumusețea anilor noștri deplin, „Abina” și-a cucerit o largă popularitate fiind așteptată și citită cu interes de zeci de mii de oameni din satele Olteniei ca și din întreaga țară.

Iată de ce, folosind acest fericit prilej, dorește să transmit, în numele tuturor cititorilor și al activiștilor pe tărîmul culturii din regiunea Oltenia, ani de viață lungă „Albinei” și urări de noi și însemnate succese pe frontul ridicării spirituale a omului nou al satului, noi contribuții la înfăptuirea politicii înțelepte a Partidului.

La mulți ani !

IOANA STANCOVEANU
vicepreședinte al Comitetului executiv
al Sfatului popular regional Oltenia

Foaie, foi cîrmîz,
Pe Argeș în sus,
Pe cel mal frumos,
Plimbă-mi-se plimbă,
Plimbă Negru-vodă,
Cu doamna llinca.
Ei că se plimba
Cu nouă zidari,
Nouă meșteri mari,
Și Manole — zece,
Care și-i întrece.
Ei că se plimba
Și mi-și căuta
Loc de mănăstire,
Și de pomenire,
Și de case bune,
Foaie ș-o lalea,
D-un purcar că-mi da,
Din cale-l oprea
Și mi-l întreba :
— Ai, mic purcăraș,
Neaș purcăraș,
Cu porcii umblind
Și tu-i întorcînd,
Că nu mi-ai văzut
Și nu mi-ai găsit
Loc de mănăstire
Și de pomenire,
Și de case bune ?
Purcăraș grăia :
— Ai, măria-ta,
Eu porcii păzind
Și în sus mergînd,
Eu că am găsit,
Și tare-am văzut
Pe unde-am trecut :
Hăjiș, curpeniș,
Și-ezer fără fund,
Cu apă curată,
Trestioară-naltă.
Domnul mi-asculta
Și se bucura,
Și-acolo mergea,
Și el că-mi vedea :
Hăjiș, curpeniș,
Și-ezer fără fund,
Cu apă curată,
Trestioară-naltă.
El mi se plimba,
În sus se plimba,
În preajmă căta,
Și mi se-ntrista,
Pe gînd că-mi cădea,
Că el nu găsea,
Cit loc ocolea,
Loc de mănăstire
Și de pomenire,
Și de case bune.
Foaie ș-o lalea,
Domnul că-mi venea,
Și iar că-mi venea,
Și iar îmi căuta,
Pînă ce-mi afla
D-un dalb luminiș,
Frumos poieniș,
În sus pe Argeș,
La cetinu-nalt,
Nalt și răsfirat,
Cum nu era alt.
Și aci-mi venea,
Și-aci-mi alegea
Loc de mănăstire,
Și de pomenire,
Și de case bune.
Foaie ș-o lalea,
Și ce-mi mai făcea ?
Domnu-mi porunca,
Icoană punea,
Sus o anina,
În cetinu-nalt,
Nalt și răsfirat,
Cum nu era alt.
Ziua mi-o punea,
Noaptea că-mi pierdea,
În iezer venea,
Aici mi-o găsea.
Și iar mi-o punea,
Și iar că-mi pierdea ;
O dată și iară,
Pînă-a treia oară.
Foaie ș-o lalea,
Domnul ce-mi făcea ?
El se minuna
Și mi se-ngrija,
Da' n-avea ce făcea,
Că Dumnezeu vrea.
Domnul de-mi vedea,

N-avea că făcea,
Oameni că-mi chema,
Pădure tăia,
Cărbuni că-mi făcea,
Care încărcă,
În iezer băga,
Apă de-mi sugă.
Și ce-mi mai făcea ?
Și iar că-mi pornea,
Și iar porunca,
Șanțuri mari săpa,
Iezeru-mi seca.
Fauri mi-aducea,
Grătare-mi făcea
Frumos le-așeza,
Lucru de-ncepea.
Foaie ș-o lalea,
Și ce-mi mai făcea ?
La zid că-ncepea,
Zidea și zidea,
Mereu că-mi zidea,
Pînă se-nsera,
Pînă se-nnopta,
Dar ce ziua zidea,
Noaptea se surpa.
Domnul se mira
Și se îngrija,
Că n-avea ce făcea.
Că Dumnezeu nu vrea.
Foaie ș-o lalea,
Manole-mi visa,
D-un vis că-mi visa,
Și se deștepta
Și mi se-ngrija.
Meșterii chema,
Visul le spunea
Și-astfel le vorbea :
— O, voi, meșteri mari,
Dascăli și primari,
Voi că să-mi jurați
Taina să-mi păstrați,
Ca niște buni frați.
Eu, cînd m-am culcat,
D-un vis c-am visat,
D-un vis minunat :
Că tot ce-am lucra,
Noaptea s-o surpa,
Pîn' ce n-om zidi
Mîine-n zori de zi,
Cea-ntii soțioară,
Cea-ntii zinișoară
Ce-o ieși în cale
Pe deal ori pe vale,
S-aducă mîncare
La loc de prînzare.
Foaie ș-o lalea,
Și ce-mi mai făcea ?
Manole-mi vorbea
Și-astfel le zicea :
— O, voi, meșteri mari,
Dascăli și primari,
Cine mi-o veni
Mîine-n zori de zi,
Pe rouă, pe ceață
Și pe negureață,
Cea-ntii soțioară
Cea-ntii zinișoară,
Voi s-o apucați,
Frumos să mi-o luați,
Pe zid s-o urcați
În zid s-o băgați
Și să mi-o zidiți,
Zidul să sfîrșiți,
Lucrul să-impliniți.
Foaie ș-o lalea,
Meșterii-mi pleca,
Vorba nu-și ținea,
Taina nu păstra,
Și ei că-mi spunea
La cele soțioare,
La cele zinișoare
Lucrul să-nțirzie
La zid să nu vie
Mîine-n zori de zi,
Pe rouă, pe ceață
Și pe negureață.
Foaie ș-o lalea
Căplea nu știa,
Și ea că-mi venea
Mîine-n zori de zi,
Pe rouă, pe ceață
Și pe negureață.
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lacrimă
Și așa-mi zicea :
„Doamne, Doamne sfinte,

ZIDIREA MĂNĂSTIRII ARGEȘULUI!

Dă-i ceva nainte
S-o oprească-n vale,
S-o-ntoarcă din cale,
Bucate să piarză,
Zile să mai vază !
Domnul l-asculta,
Nainte-i scotea
Doi bălăurei,
Cu solzi mari pe ei,
Din gură-nceștați,
Din coadă-nnoțați.
Ea se speria,
Bucate pierdea,
Înapoi pornea,
Altele-mi gătea
Și iarăși venea.
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lacrimă
Și așa-mi zicea :
„Doamne, Doamne bune,
Dă un vînt pe lume
Copacii să-ndoiaie,
Drumul să i-l taie,
S-o oprească-n vale,
S-o-ntoarcă din cale,
Bucate să piarză,
Zile să mai vază !
Domnul l-ascultă
Și dădu un vînt
Mare și cumplit :
Copacii-ndoia,
Drumul i-l tăia,
Ea se speria,
Din cale s-oprea,
Bucate pierdea,
Înapoi pornea,
Altele-mi gătea
Și iarăși venea.
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lacrimă
Și așa-mi zicea :
„Doamne, Doamne bune,
Trimite pe lume
O ploaie cu spume,
Să verse piraie,
Să curgă șiroaie,
Drumul să i-l taie,
S-o oprească-n vale,
S-o-ntoarcă din cale,
Bucate să piarză,
Zile să mai vază !
Domnul l-ascultă
Și dădu pe lume
O ploaie cu spume,
De vîrsa piraie,
De curgea șiroaie.
Ea se speria,
Din cale s-oprea,
Bucate pierdea,
Înapoi pornea,
Altele-mi gătea
Și iarăși venea.
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lacrimă,
Nimic nu zicea,
Că Dumnezeu vrea.
Foaie ș-o lalea,
Căplea că-mi sosea,
Masa-mi întindea,
Bucate-mi punea,
Bine că-i părea ;
Da' ea, vai de ea,
Nici că mi-și știa
Că moartea-o pindea.
Ci se veselea
Și mereu vorbea.
Foaie ș-o lalea,
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lacrimă,
Nici că mai gusta
Și așa-mi striga :
— O, voi meșteri mari,
Dascăli și primari,
Voi să vă pripiti
Visul să-impliniți !
Voi să mi-o luați
Pe zid s-o urcați,
În zid s-o băgați,
Frumos s-o zidiți,
Zidul să sfîrșiți
Lucrul să-impliniți !
Meșterii-mi venea
Pe Căplea-mi lua,

Pe zid o urca,
În zid mi-o băga,
Frumos că-mi zidea,
Zidul de-mi sfîrșea,
Lucrul de-implinea.
Foaie ș-o lalea,
El că mi-și zidea,
Da' Căplea rîdea,
Glumă-i se părea
Și așa zicea :
— Manole, Manole,
Meșterăș Manole,
Zidăraș Manole,
Ori ț-e este de glumă
Ori nu-ți e d-a bun
Să mă bagi de vie
Aci-n temelie ?
Manole-o vedea,
Inima-i
Din ochi lacrimă
Și mereu striga :
— O, voi, meșteri
Dascăli și primari,
Pripiti și zidiți,
Zidul să sfîrșiți,
Lucrul să-impliniți !
Meșterii pripea
Zidul de sfîrșea,
Lucrul de-implinea,
Da' ea, vai de ea,
Mereu că-mi plîngea
Și mereu zicea :
— Manole, Manole,
Meșterăș Manole,
Zidăraș Manole,
Zidul greu se-ntînd
Mîncu-mi cuprînd
Pămîntul mă-nghite
Ori ț-e este de glumă
Ori nu-ți e d-a bun
Să mă bagi de vie
Aci-n temelie ?
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lacrimă
Și mereu striga :
— O, voi, meșteri
Dascăli și primari,
Pripiti de zidiți,
Zidul de sfîrșiți
Lucrul de-impliniți !
Meșterii pripea
Zidul de sfîrșea,
Lucrul de-implinea.
Da' ea, vai de ea,
Mereu că-mi plîngea
Și mereu zicea :
— Manole, Manole,
Meșterăș Manole,
Zidăraș Manole,
Zidul greu se-ntînd
Pieptul mi-l cuprînd
Țîșoara-mi curge,
Copilăsu-mi plînge.
Ori ț-e este de glumă
Ori nu-ți e d-a bun
Să mă bagi de vie
Aci-n temelie ?
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lacrimă
Și mereu striga :
— O, voi, meșteri
Dascăli și primari,
Pripiti de zidiți
Zidul să sfîrșiți,
Lucrul de-impliniți !
Meșterii pripea
Zidul de sfîrșea,
Lucrul de-implinea,
Da' ea, vai de ea,
Nu se mai vedea,
Ci se auzea,
Mereu că-mi plîngea
Și mereu zicea :
— Manole, Manole,
Meșterăș Manole,
Zidăraș Manole,
Zidul greu se-ntînd
Trupul mi-l cuprînd
Țîșoara-mi curge,
Copilăsu-mi plînge,
Viața mi se stingea
Ori ț-e este de glumă
Ori nu-ți e d-a bun
De mă bagi de vie
Aci-n temelie ?

Sint aproape douăzeci de ani de atunci. Am venit la conducerea revistei „Albina” cu gândul de a duce mai departe tradițiile bune imprimate de George Coșbuc, Alexandru Vlahuță, Mihail Sadoveanu. La început a fost greu, dar n-a trecut mult și în jurul revistei s-a format un mănunchi de scriitori dispuși să colaboreze și să vină la ședințele săptămânale ale comitetului de redacție. Ședințele erau prezidate de Mihail Sadoveanu. Luau parte la aceste ședințe scriitori de mare prestigiu: Gala Galaction, Alexandru Cazaban, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu, Ion Călugăru, Eusebiu Camilar și scriitori tineri începători. Mihail Sadoveanu, care avea o bogată experiență în redactarea materialelor pentru sate, ne-a fost de mare ajutor pentru restructurarea paginilor revistei, tipărind un material din ce în ce mai variat, mai bogat, căutând să facem din revistă o mică enciclopedie la îndemina fiecărui cititor.

Venerabilii colaboratori, odată cu experiența lor, ne transmiteau nouă, celor mai tineri din redacție, dragostea și pasiunea de-a munci pentru ridicarea țărânilor noastre, de-a o îndruma pe calea formării unei conștiințe evoluate, noi, pentru a ieși din întuneric și înapoiere.

Eram convinși cu toții că revista își va îndeplini misiunea. Acest lucru o dovedește și numărul festiv care apare astăzi.

DUMITRU CORBEA

Timp de aproape două decenii revista „Albina” a popularizat progresele realizate în diferitele ramuri ale științei, a demascat misticismul și obscurantismul, a scos în evidență frumusețile naturii și valoarea monumentelor istorice, a popularizat arta, portul și graiul românesc de pe diferitele plaiuri și a luptat cu dirzenie pentru lărgirea efectivă a orizontului de cultură al țărânilor muncitoare.

Pentru opera prodigioasă și innoitoare pe care a desfășurat-o de-a lungul anilor, revista „Albina” este stimată, prețuită și consultată cu nesaț pe tot cuprinsul țării.

La apariția numărului 1000 îi urăm revistei „Albina” să continue în veacuri cu făurirea unor faguri trainice, pe care cu multă iscusință să le umple cu aceeași mîiere întineritoare, dătătoare de viață nouă.

Acad. T. BORDEIANU

CÎNTECUL EPIC EROIC

Prof. MIHAI POP

În evul mediu s-a cîntat probabil pe întreg teritoriul folcloric românesc. Amintesc de acest fapt cronicarii. Îi amintesc și călătorii străini ce înainte de sec. XIX au trecut prin țara noastră. Pe unii i-a impresionat „anticul obicei” al românilor de a cînta faptele eroice. Ei au consemnat vigoarea cu care s-a menținut acest obicei pînă aproape de epoca modernă. Ion Budai Deleanu menționează și el într-o notă la *Țiganiada* că ar fi auzit unele dintre aceste poeme lirice cîntate prin țiguri.

Cînd, în spiritul interesului romantic pentru folclor și pentru trecutul poporului, scriitorii generației de la 1848 își îndreaptă atenția spre cîntecul popular, caută cu osebire cîntecele epice. Nu este deci împlător faptul că Al. Russo vorbește despre rapsozii români, că N. Bălcescu așează, cu rezerva cuvenită omului de știință, aceste cîntece printre izvoarele istorice și că primele cîntece populare românești adunate și publicate în volum sînt Baladele — cîntecele bătrînești „adunate și îndreptate” de Vasile Alecsandri și publicate la Iași în 1852—1853 în două broșuri. Prin traducerea cîntecelor bătrînești adunate de Vasile Alecsandri în limbile franceză, germană și engleză, mai tîrziu în italiană și maghiară, epica noastră eroică intră în circulația culturală internațională.

Dar pe măsură ce pe plan științific interesul pentru epica eroică crește, pe planul realității folclorice circulația acestor cîntece scade, zona lor de răspîndire se reduce.

Astăzi ele se cîntă aproape numai în șesul oltean și muntean al Dunării, de la cotul Calafatului și pînă aproape de

Brăila. Le întîlnim cu rosturile lor tradiționale doar la mesele mari de nuntă, atunci cînd oamenii vîrstnici le cer anumite lăutarilor și cînd se mai găsesc lăutari care să le poată cînta. Culegerile din a doua jumătate a sec. XIX și de la începutul veacului nostru arată însă că ele au existat pînă la primul război mondial și în București și în zona subcarpatică a Olteniei și Munteniei și în unele părți ale Transilvaniei și ale Moldovei unde astăzi le întîlnim foarte rar sau nu le mai găsim deloc.

Cîntecele eroice, narative, menite ascultării, relatează fapte imaginate ce uneori pot să pornească chiar de la întîmplări reale din trecut și de foarte multe ori prezintă situații tipice pentru anumite vremi sau anumite împrejurări, dar le relatează nu pentru a ne înfățișa realitatea istorică, ci pentru a exalta spiritul eroic al oamenilor. Prin modul în care au înfățișat pe erou, situîndu-l fizic și moral pe un anumit piedestal, prin prezentarea concepției lui despre lume și a comportărilor lui, cîntecele eroice au creat modele de eroism pe care ascultătorii, chiar dacă nu le-au putut imita decît rareori, le-au admirat întotdeauna. Prin această credință în modelele eroice create, vitejii cîntecelor eroice au căpătat existență reală, au trecut din planul mitului în planul simbolului social, a simbolului politic, național chiar.

Despre această lume eroică cîntecele populare românești vorbesc printr-un număr relativ mare de subiecte ce pot fi grupate în cîteva categorii tematice: lupta eroului împotriva unor intruchipări fabuloase, unor făpturi mitologice, de pildă lupta lui Iovan Iorgovan cu ba-

laurul, a lui Delea Damian cu Sila Samodiva, a lui Antofiță a lui Vioara cu peștele monstruos Vidroa; fapte de viață feudală: lupta lui Ionașcu pe cîmpia Severinului, a lui Siret Pircălabul împotriva tătarilor, întîmplările ciudate din cîntecul lui Silade Mihai; conflicte din lăuntrul societății feudale: Cîntecul lui Corbea, Cîntecul lui Dobrișan sau Cîntecul lui Calomfirescu; lupte date de eroi izolați împotriva turcilor: Cîntecul lui Tanislav, Cîntecul lui Badiu sau Cîntecul lui Doicin Bolnavul sau acel minunat cîntec despre eliberarea sângirului de robi de către Moldovan Dobrogean. Multe din aceste cîntece prin conținutul lor, prin ceea ce ne relatează și prin elementele de viață pe care le conțin, ne fac să credem că au fost create mai curînd în mediul țigurilor decît în mediul sătesc, de către creatorii profesioniști mai degrabă decît de cîntăreții țărâni care au creat cîntecele lirice, care au povestit basmele sau au transmis din generație în generație cîntecele rituale sau ceremoniale ale obiceiurilor. De altfel pînă astăzi, acolo unde aceste cîntece mai există, ele sînt cîntate de lăutarii profesioniști ai muzicii noastre populare de ascultat și ai muzicii de dans.

Publicate în numeroase culegeri și antologii, cîntecele epice eroice sînt mai rar difuzate în mișcarea noastră culturală, prin radio și chiar prin presă, prin reviste și ziare. Pentru a suglina aceste lipsuri, am socotit nimerit ca, folosind prilejul ce ni-l oferă revista *Albina*, să marcăm apariția celui de al 1000-lea număr al ei, prin publicarea uneia din cele mai frumoase variante a cunoscutei legende a zidirii mănăstirii Argeșului.

Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lăcrăma
Și mereu striga :
— O, voi, meșteri mari,
Dascăli și primari,
Pripiti de sfîrșiti
Lucrul de-mplineți !
Meșterii pripea
Zidul de sfîrșea,
Lucrul de-mplinea,
Da' ea, vai de ea,
Nu se mai vedea,
Ci se auzea,
Din zid că ieșea
Un glas ce zicea :
„Doamne, Doamne bune,
Trimite pe lume
Îngerul tău
La copnașul meu ;
Ploaia d-o cădea,
Pe el l-o scâldea ;
Zăpada d-o ninge,
Pe el mi l-o sufla ;
Frunza d-o pica,
Mi l-o infășa ;
Vintul d-o sufla,
Mi l-o legăna ;
Soarele-o luci,
Și mi l-o-ncălzi !”
Foaie ș-o lălea,
Manole-o vedea,
Inima-i seca,
Din ochi lăcrăma
Și mereu striga :
— O, voi, meșteri mari,
Dascăli și primari,
Pripiti de ziditi
Zidul de sfîrșiti
Lucrul de-mplineți !
Meșterii pripea
Zidul că-mi sfîrșea,
Lucrul de-mplinea
Și se veselea,
Foaie, foi cîrmiz,
Pe Argeș în sus,
Pe cal mai frumos,
Plimbă-mi-se plimbă,
Plimbă Negru-vodă,
Cu doamna linca.
Ei că se plimba,
Si ei că-mi vedea
Si se-nveselea
D-acea mănăstire,
Pentru pomenire,
Frumoasă și naltă,
Cum n-o mai fi altă.
Foaie ș-o lălea,
Și ce mi-și făcea,
Domnul de-mi vedea,
Mult se-nveselea.
Ș-apoi porunca
Schele că-mi strica,
Scări de ridica,
Și sus că-mi lăsa
Pe cei meșteri mari,
Dascăli și primari
Și Manole — zece,
Care și-i întrece.
Foaie ș-o lălea,
Da' ei ce-mi făcea !
Ei mi se-ntrista
Și mi se ruga
Ș-apoi că-mi făcea
Aripi zburătoare
Din șite și sfoare,
Și de pe podiș,
De pe coperiș,
Îmi zbură spre soare,
Pe cîmpia mare.
Și cum că-mi zbură,
Nici mult că tinea,
Și jos că-mi cădea,
Și unde cădea,
Acolo-mi ieșea
D-un mic izvorăș,
D-un mic pîrîiaș.
Cu apă vioară,
Rece și ușoară.

AL. I. AMZULEȘ CU
„Balade populare
românești”. Culeasă
în comuna Albești,
raionul Curtea de
Argeș, regiunea
Argeș

UN HARNIC ACTIVIST CULTURAL

Numele: Constantin Mocanu. Debutul în activitatea culturală: 10 februarie 1947. La acea dată, a primit conducerea căminului cultural din comuna Murighiol — Tulcea, care funcționa într-un fost local de cofetărie și a cărui modestă zestre număra un aparat de radio și 80 de cărți. O dată cu creșterea bazei materiale, au venit și succesele. În 1950, la primul concurs al formațiilor artistice, corul și formația de dansuri din Murighiol au ocupat locul I pe regiune, primind un aparat de proiecție. La al doilea concurs, suita de dansuri tătare a obținut premiul I pe țară. Aceeași performanță a repetat-o în 1958 biblioteca din Murighiol.

Distins cu insigna „Evidențiat în munca culturală de masă”, directorul Constantin Mocanu a fost promovat în funcția de instructor metodic la Casa raională de cultură Tulcea, apoi organizator cultural în stațiunea Techirghiol. Aici a pus umărul la organizarea a numeroase formații artistice: corul de 120 persoane, echipele de dansuri românești, macedo-române și tătare, două echipe de teatru, o orchestră cu activitate continuă și un grup de soliști. Căminul cultural orașenesc și cluburile din Techirghiol oferă oamenilor muncii, veniți la odihnă și tratament, manifestări dintre cele mai bogate și mai variate. Săptămînal, sînt organizate pentru doritori vizite în grup la cooperativa agricolă Techirghiol, care se numără printre cele mai puternice unități din raza orașului Constanța.

Constantin Mocanu este și un neobosit corespondent de presă. În zările regionale Dobrogea Nouă și Viața Nouă, în România Liberă, în revistele *Albina*, *Îndrumătorul Cultural* și *Flacăra*, el a publicat de-a lungul anilor un mare număr de materiale oglîndind realizările pe tărîm cultural.

Personal, a fost premiat în bani și obiecte de 48 de ori. Dar mai mult decît orice, pe acest vechi activist cultural îl bucură, după propria sa mărturisire, stîmă și prefurarea oamenilor, beneficiarii activității culturale-artistice la a cărei bună desfășurare contribuie și el.

Sint un cititor pasionat și totodată corespondent voluntar al revistei „Albina” de mai mulți ani. Urmăresc cu interes in paginile ei tot ce este nou in viața economică și culturală a satelor patriei noastre socialiste in cercetarea științifică și din alte domenii de activitate. Articolele, reportajele și informațiile și aparute in coloanele revistei ne sint de mare ajutor.

Cu prilejul apariției celui de al 1 000-lea număr al revistei „Albina”, urez din toată inima colectivului de redacție, colaboratorilor mult succes in activitatea ce o desfășoară, să contribuie și mai mult la răspindirea experienței înaintate, a științei și culturii in satele de pe întreg cuprinsul țării.

CONSTANTIN FRÎNCU
comuna Făcăeni, raionul Fetești,
regiunea București

La cel de al 1 000-lea număr al revistei „Albina”, alături de cititorii din comuna Cindești, raionul Piatra Neamț, urez din toată inima colectivului redacțional și colaboratorilor revistei succes in activitatea lor frumoasă și plină de răspundere.

TACHE VASILACHE
corespondent voluntar,
Gindești, raionul Piatra Neamț

ZBUCIUMATUL AN 1907

● DUMITRU ALMAȘ

Despre răscoala din 1907 am aflat, acum o jumătate de veac, în 1917, într-o zi senină de april, plină de soare, dar și de multă îngrijorare. Dinspre Prisecani s-auzeau tunurile nemțești. Zguduiau pământul, la intervale regulate. Știam că acolo sau poate la Oituz ori la Cașia se află și tata: soldat plecat de-un an de-acasă, să se bată cu nemții. Mama făcea curățenia de primăvară și scosese din ladă straietele lui nepurtate. Le întinse pe aulme, la aerisire: „Poate se face pace și vine acasă”. Îmi era tare dor de tata. Îi priveam cămașa, ițarii, cojocelul și le mângâiam cu acea dragoste fățișă cu care-și privesc și-și mîngie păginiile idoli. Deodată, în poala stîngă a cojocelului am descoperit o gaură: să bagi degetul prin ea. I-am arătat-o repede mamei: „Poate-a ros un șoricuț...”. „Nu, băiete un glonț, din 1907”, mi-a destăinuit mama și-a început să plîngă. Întîi am crezut că „907” însemna un alt război de unde tata s-a întors cu cojocelul ciuruit de gloanțe.

Abia peste doi ani, cînd tata s-a întors cu alte haine ciuruite de gloanțe, am aflat că în 1907 a fost o răscoală a țărănilor pentru pămînt și dreptate. A fost atunci, în primăvara lui 1907, o vîltoare tragică o furtună a miniei care a cuprins întreaga țărănie din România acelei vremi. Dar de ce s-au răscolit țărăni în acel sfîrșit de februarie 1907?

În agricultura noastră se păstrau încă numeroase și grele resturi feudale: dijme, rușfeturii, plocoane. „Învoielile” jecmăneau bietul țărăni care, de prin februarie, nu mai avea eu ce-și hrăni casa și copiii și trebuia să se împrumute la conac. Pentru o mierță de făină muncea o vară. Și, deși țărăni muncea pămîntul luat în dijmă cu palmele lui, cu vitele și cu uneltele lui, trebuia să dea, totuși, „în parte”, mai mult de jumătate de recoltă. În documentele rămase de la unii șefi de partid și miniștri din acea vreme — D. A. Sturza — scria: „Situația economică mizerabilă. S-au dovedit excesiv de grele învoielile agricole. Falcea deși arendată cu 60 lei, costa în realitate 98, dacă evaluăm în bani munca ce se mai cere pe lingă acești 60 lei (20 prăjini cartofi = 20 lei; 20 prăjini prașilă = 10 lei; 40 prăjini seceră = 8 lei)”.

De cele mai multe ori, proprietarii nici nu dădeau pe la conac. Huzureau în Capitală ori în stațiunile balneoclimaterice ale Franței sau Elveției. Arendînd moșiile cîștigau mai ușor, mai fără trudă. Arendașii mișunau ca lăcustele. Și tot ca lăcustele sugeau vîlaga țărăniului. Ei fixau prețul arendei. Mulți arendași se asociau, formau

trusturi care stabileau prețul arendei. Bineînțeles, cît mai ridicat, să aștige cît mai mult. În aceleași documente se citează cazul unui atare grup de arendași, din Moldova de miazănoapte, care a plătit ca sperț unui arendaș un milion de lei ca să nu arendeze mai ieftin. De multe ori și arendașii arendau moșiile altor arendași care apoi le subarendau țărănilor. Toți acești intermediari escroci și paraziți se hrăneau pe spinarea țărănilor. Și-ncă se hrăneau pînă la ghițul seacă pînă la istovire viața oamenilor pămîntului. La asta se mai adăugau măsurătorile necinstite ale ogoarelor, înșelăciunile la cîntărirea produselor și socotitul banilor, impozitele și taxele împovărătoare către stat și comună, dobinzile

bitoace nenorocite au dus, pentru cîtă înșelare au suferit, pentru cîtă jîgnire au îndurat... Și să nu ierte Dumnezeu pe ciocoimea obraznică și proastă, care n-a știut și nu știe a înțelege, iubi, apăra și măcar cruța pe cei de-o lege și de-un neam cu dîșii, pe hizi politicieni mincați de poște și nevolnicii; să nu-l ierte Dumnezeu pe cîrmuitorii neghiobi sau vînduți, înaintea sărora, cufundați în orgii bugetare, fumegeă acum acest singe nevinovat...”

Speriați, guvernauții au trecut la măsuri singeroase. Partidul liberal și cel conservator au încetat micile hărțuiri parlamentare și au întreprins adevărate acțiuni militare împotriva satelor răscolate. Dar, în ciuda măsurilor represive ale guvernului, răscoa-

satele și lua țărăni, îi încărca în vagoane de vite și-i transporta departe de satele lor, ca să destrame coeziunea și forța răscoalei. Dar guvernul liberal a luat mai ales măsuri de represiune de ordin militar ca la război. A folosit cavaleria și mai cu seamă artileria. Cu nemaipomenită sălbătăcie au fost bombardate satele Hodivoaia, Stănești și Vieru din Vlașca. Gloanțele și schije de obuz au secerat mii și mii de vieți. Sate întregi au fost arse. Au ars de vii chiar mulți bătrîni, copii și bolnavi, adică toți cei care n-au putut fugi. În alte județe, țărăni prinși erau legați șirag de o funie, purtați zile întregi pe drumuri, desculți prin gloduri înghețate, puși să sape șanțuri apoi împușcați, doborîți în șanțuri și acoperiți cu pămînt. Așa au pierit oameni în floarea vîrstei. Au pierit flăcăi dornici de viață și muncă. Au pierit bătrîni, adevărate pilde de înțelepciune și bun simț. Muncitorii au luat adesea apărarea țărănilor. La Pașcani, ceferiștii au asaltat un tren cu țărăni prizonieri, au desferecat ușile și l-au eliberat. Marinarii și muncitorii din Galați au luat partea țărănilor și au convins pe mulți soldați să nu tragă în frații lor. Intelectuali de seamă ca dr. Cantacuzino, profesorul N. Iorga, poetul Al. Vlahuță și scriitorul I. L. Caragiale au luat, cu energie, apărarea țărănilor, demascînd corupția clicii monarho-moșierești și dînd glas înalt întru relevarea dreptății pentru cei obidiți.

Guvernul regelui și al moșierilor a înecat în sînge răscoala din 1907. Dar ea a dovedit, încă o dată, marea capacitate de luptă a țărănimii. Conducătorii s-au văzut nevoiți să modifice legea învoielilor agricole, să stabilească un preț maximal în arendarea pămînturilor și un preț minimal pentru muncile agricole. Au interzis, prin lege, munca la tarla și rușfeturile. Au desființat trusturile arendărești și au creat „Casa rurală”, o bancă prin care se venea în ajutorul țărănilor care voiau să cumpere pămînt.

Au trecut șazecei de ani de atunci. Am desăvîrșit unitatea statului național român, în 1918.

Am cucerit victoria în insurecția armată din 23 August 1944. Am realizat revoluția populară și socialistă. Pămîntul este azi al celor care-l muncesc. Agricultură, ca și industria României, au azi un caracter nou, socialist. Se dezvoltă pe cu totul alte baze decît acum șase decenii: pe bazele științei, tehnicii și echității sociale, ca întregul popor să aibă pîinea asigurată. Ne bucurăm de toate aceste uriașe transformări și noi și se vor bucura și urmașii. Dar pe 1907 nu-l uităm.

DE LA SAPĂ VIN...

EMIL ISAC

*De la sapă vin țeranii,
De pe față le plîng anii
Bite chinuri, cită trudă,
Și de lacrimi fața udă...*

*Vin țeranii cu sfială,
Suflet plin și strălucit goală...
Și cum vin din depărtare
Înroșește sfîntul soare...*

*Și cum vin storți de-oboseală,
O căleasă vine-n fală...
În căleasă domni și doamne,
Șit parfum și aur, Doamne...
.....
Și pe lingă ei cînd trece,
Îi atinge fior rece.
„Vai acei ce-s pe căleasă,
Mincă griul nost' pe masă...”*

pentru împrumuturile făcute la diverși cămătari. Și toate acestea pentru că pămîntul era în mina boierilor. Poetul G. Coșbuc a sintetizat, în versuri, marea dramă a țărănilor din 1907:

„...Răbdăm poveri, răbdăm nevoi și ham de cai și jug de boi...
Dar vrem pămînt...”.

Toate aceste surfințe, umilinți, lipsuri, molime, foamete, nedreptăți, urgisiri au izvodit acel minios 1907 țărănesc. Scintela a scăpărat în satul Flămînzii, în preajma Botoșanilor. Cu topoare și cio-mege, cu furci și coase, țărăni au lovit conacul boieresc. Prefectul a trimis jandarmii. Mulți țărăni au fost arestați. Patru au fost împușcați. „Dumnezeu să-i ierte”, scria N. Iorga, pe cei patru țărăni români, împușcați în orașul românesc Botoșani, de oastea românească, în ziua de 5 martie 1907. Să-i ierte Dumnezeu pentru cîtă muncă de robii au muncit, pentru ce trai de do-

lele s-au întins din sat în sat, din județ în județ, coborînd spre miazăzi, ca să cuprindă întreaga țară. Țărăni cereau să se ieftească arenda: 25 lei falcea. Cereau o mai dreaptă împărțire a recoltei la dijmă. Cereau reducerea dobinzilor și a impozitelor. Ocupau primăriile și percepțiile. Ardeau registrele de tocmeii agricole, să nu se mai știe cîte nedreptăți toate erau însemnate în ele. În unele comune, răscoluții cereau moșierilor să împartă pămîntul la țărăni. Alteori răscoluții au format adevărate detașamente organizate, încercînd să lovească orașe ca Iași, Galați, Giurgiu ori Craiova. În frunte se aflau bărbații cei mai curajoși, adesea călări, ca să conducă mai ușor răscoluții din sat în sat.

Dar burghezo-moșierimea era puternică. Conducerea era în mîinile ei. Dispunea de tot aparatul de stat. Dispunea, mai ales, de armată. Înconjura

DESENE
DE IOSIF ISER
DIN REVISTA
„FACLA”
A LUI
N. D. COCEA

Garol I.

Vitețul de aur.

Holera: — Nu mai e nevoie de mine; mi-a luat-o Brătianu înainte.

1 000 de numere din noua serie a „Albinei”. O mie de săptămâni trecute pe răbojul timpului, în care revista a adus o contribuție de preț la educația sanitară a maselor populare de la sat. E un succes pe care noi îl dorim și mai substanțial în viitor.

Ca cititor și colaborator al „Albinei”, aduc, din toată inima, revistei și colectivului ei redacțional cele mai calde și sincere urări de bine. Urez ca și în viitor, revista să desfășoare o activitate cât mai rodnică de ridicare a nivelului de cunoștințe sanitare a țărănimii noastre, în scopul prevenirii bolilor și a păstrării sănătății celor ce muncesc cu dragoste și dăruire pe ogoarele patriei noastre socialiste.

Dr. EUGEN ȘERBĂNESCU
medic primar

A fi prezent în casa de slove a „Albinei”, în momentul festiv al sărbătoririi, este o cinste emoționantă. 1 000 de numere trimise de-a lungul vremurilor pe glic românească, dau revistei alura unui bunice înțelept și respectat. Vocea „Albinei” se aude veșnic proaspătă în toate acele edificii numite modest Așezăminte culturale și pătrunde tot mai des în locuința celor deprinși azi cu lectura.

„Albina” septuagenară, cu aripi de hirtie îmbogățită sub rotativa tiparului, a cules din pragul veacului nostru incoace, polenul parfumat al florilor de vers și gând românece, așezându-l în faguri modelați cu mintea și transformându-l în tot atâtea porții de miere hrănitore a spiritului avid de frumuseți. Generozitatea revistei se culege și din actul manifest de animare a formidabilei mișcări artistice de amatori ce a cuprins suflarea din sate și orașe.

Să urăm deci, popularei „Albine”, din Dobrogea pînă în Crișana și din Banat pînă în Suceava, strămoșescul LA MULȚI ANI!, spre împlinirea a cel puțin de 10 ori pe atît cit împlinește astăzi și ocupația locului cuvenit între izvoare de cultură.

Dr. BORIS DUNĂREANU
Istria, regiunea Dobrogea

CARNET ELECTORAL

Valea piersicilor

Carasú, valea piersicilor, a dat și ea un fruntaș în întrecerea localităților rurale din Dobrogea pentru bună gospodărire și înfrumusețare: comuna Castelu, premiul al II-lea pe regiune. Realizările care au dus la obținerea acestui premiu ni le enumeră președintele sfatului, Ion Șulea, însoțindu-le cu cite un comentariu revelator pentru nivelul de dezvoltare al comunei Castelu:

● În comună, funcționează 4 grădinițe de copii, 4 școli generale, dintre care 3 de opt ani, și o școală agricolă. Numărul total al elevilor este de 1050. „Numai elevii fac cit populația unui sat”.

● Lumina electrică a pătruns în peste 1 200 de locuințe. „Aparatele de radio, cum știți, au devenit ceva obișnuit, în timp ce numărul antenelor de televizor sporește mereu, iar țăranul vede imagini transmise direct de pe Luna despre care în tinerețe credea că-i mincată de vircolaci”.

● Suprafața trotuarelor din beton depășește 12 mii de metri pătrați, iar a spațiilor verzi 4,5 hectare.

Raionul Medgidia numără 22 de comune. Ele au realizat anul trecut, prin muncă patriotică, economii în valoare de 4 milioane 345 lei. Partea comunei Castelu este substanțială: 718 mii lei.

Participarea cetățeanului simplu la înfrumusețarea satului depășește azi aria lucrărilor necalificate.

— Săteanul pune umărul la tot mai multe acțiuni edilitare care cer fie o calificare, fie un minim de cunoștințe de specialitate, spunea Ene St. Dumitru, candidat F.D.P. și președintele cooperativei agricole din satul Cuza Vodă. Să luăm ca exemplu trotuarele din beton, lucrare pretențioasă, de mare eficacitate economică, pe care au învățat s-o facă nenumărați gospodari.

Pentru anul în curs, locuitorii comunei Castelu și-au propus să extindă suprafața de trotuar și rețeaua de apă potabilă, să construiască un cămin cultural în satul Cuza Vodă, să sporească numărul florilor. La Castelu se anunță o vară demnă de valea piersicilor.

N. C.

Lotrul, vechiul cărauș al buștenilor, viitor furnizor de energie electrică

Un punct pe harta țării

Pe Lotru în anii viitorului

De la Voineasa și pînă sus în Munții Paringului, depresiunea văii Lotrului și-a păstrat secole de-a rindul întreaga ei originalitate. Legendara țară a Loviștei, fostă patrie a haiducilor și a oamenilor de pripas, a rămas pînă în zilele noastre săracă în așezări omenești. Cele citeva localități mai cunoscute, Mălaia, Ciungetu, Voineasa (intemeiate conform tradiției orale de trei haiduci: Mălai, Ciungu și Voinea) își risipesc căsuțele pînă departe sub creasta muntelui, acolo unde lupul și marele urs al Carpaților mai dau și azi tircoale stînelor cu oi.

Pretutindeni puternică și ostilă, sălbatică și neprimitoare, natura se simte ca la ea acasă. Locurile drepte constituie o raritate pe întreg cursul riului. Pentru cucerirea fiecărui metru de pătrat neted, oamenii tinărului șantier al hidrocentralei sînt nevoiți să ducă o luptă neîntreruptă, nu lipsită de greutățile, surprizele și capcanele neprevăzute. Cu toate acestea pionierii hidrocentralei, sosiți în aceste locuri pentru a se lua la trîntă cu forța naturii carbe, se simt mult mai stăpîni pe situație decît altădată. Minerii și constructorii care au ridicat Bicazul, au realizat spectaculoasa străpungere de la Leșul Ursului, și au tăiat în piatră, la Argeș, impresionanta șosea ce urcă spre coronamentul barajului — aceiași oameni au sosit să muncească și pe Lotru.

Din munții Paringului și pînă la vîrsarea lui în Olt, matca Lotrului numără doar 76 de kilometri. Mai puțin decît

Argeșul și mult mai puțin decît Bistrița. Cu toate acestea, marea hidrocentrală ce se va ridica pe cursul lui superior va produce o forță energetică de 500 MW și o producție medie anuală de 500 000 000 kwh, deci cit Argeșul și Bistrița luate la un loc. Acest lucru este explicabil dacă ne gîndim că în lacul de acumulare ce se va naște la Vidra, la o altitudine de 1 300 m față de nivelul mării, își vor aduna apele peste 80 de riuri și riulețe, astăzi afluenți ai Lotrului și Oltului.

O uriașă rețea de tuneluri subterane, lungă de 150 km, va străpunge munții, adunînd și pompînd spre lacul Vidra chipă de chipă sute de mii de metri cubi de apă. 80 de ape, zăgăzuite fiecare în parte de cite un mic baraj, își vor strămuta albia milenară și vor fi nevoite să curgă într-o singură direcție: bazinul Vidra. Multe dintre ele se află în prezent în aval de locul unde se va ridica barajul, deci sub nivelul lacului de acumulare. Aceste ape, cu alte cuvinte, vor fi obligate să facă cale întoarsă, spre locul lor de obirșie, sau altfel spus, să curgă în... susul muntelui. Această îndrăzneță înfăptuire — desprinsă parcă dintr-o poveste fantastică — va fi realizată cu ajutorul unor puternice stații de pompare, care vor avea menirea de a ridica și pompa apele captate în direcția clădirii uriașe, zăgăzuită de mina omului. De aici, înfrățite, vor coborî prin conducta de aducțiune spre centrala electrică, și, prăbușindu-se peste paletetele turbinele de la o înălțime de 800 m (va fi

cea mai mare cascadă artificială creată în țara noastră) vor alerga pe galeria de fugă, intrînd lîngă Mălaia în vechea matcă a Lotrului.

O concepție originală caracterizează și proiectul barajului. Marele munte artificial, care va închide valea lîngă Voineasa, va avea o înălțime de 122 m, o lățime la bază (în secțiune transversală) de 430 m și va fi zidit din materiale extrase chiar din depresiunea Lotrului.

Așa cum e, sălbatică, neprimitoare, valea Lotrului oferă ochiului priveliști de neuitat. Nu e deci de mirare că marea construcție hidroenergetică va însemna totodată transformarea regiunii într-o puternică și înfloritoare bază turistică. Desferecat din încheștarea lui haotică, bazinul Lotrului va fi de nerecunoscut peste 5—10 ani.

Oglînda marelui lac, lung de 10 kilometri, va dăruie regiunii o prospețime și o originalitate nouă. Ridicat la o înălțime atît de mare (mai mult cu 465 metri decît cota lacului Vidraru de pe Argeș), el va fi în fapt cel mai mare lac alpin din munții României. O șosea asfaltată va conduce turiștii spre cabanele și hotelurile ridicate la Puru, pe marginea lacului, iar de acolo pînă sub creasta munților, spre drumurile montane ce coboară către Novaci, Sebeș și Făgăraș.

Înlăntuit, domesticit, Lotrul va urma drumul deschis de mina omului, vîrsînd în circuitul energetic al țării 500 MW.

LIVIU MAIOR

Cu prilejul apariției numărului 1000 al revistei ALBINA vă salut din toată inima, dragi tovarăși. Vă doresc ca munca pe care o desfășurați pentru înflorirea patriei, pentru ridicarea bunăstării materiale și a nivelului de cultură al țărănimii, să fie încununată și în viitor de succese.

Pentru semnatarul acestor rânduri ALBINA este o revistă de mult îndrăgită; în coloanele sale am colaborat, nu o dată, și noi scriitorii de limba maghiară transmițând mesajul frăției adinci ce leagă poporul român de naționalitățile conlocuitoare.

Vă urez, dragi tovarăși, ca urmînd drumul trasat presei de către Congresul al IX-lea al partidului nostru, să obțineți noi și frumoase succese spre bucuria cititorilor.

SÜTÖ ANDRAS

Am cunoscut revista „Albina” de la vîrsta de 14 ani, fiind elev al școlii primare din comuna natală. De atunci au trecut mulți ani, dar am rămas un prieten și mai bun al revistei „Albina”. Din paginile ei am învățat cum se lucrează pe tărîmul culturii și artei puse în slujba oamenilor muncii, am învățat din experiența fruntașilor pe linie culturală din țara noastră; am împărtășit elevilor mei multe materiale adecvate din coloanele revistei „Albina”. Am stat de vorbă cu unii din prietenii „Albinei” din comuna Grăniceri, care mi-au mărturisit că așteaptă cu multă bucurie în casele lor această „față harnică” a luminii, la fiecare sfîrșit de săptămînă.

Cu prilejul acestui eveniment în viața revistei „Albina”, în numele prietenilor revistei din comuna Grăniceri, urăm redacției și colaboratorilor revistei „Albina”, oamenilor de știință, artă și cultură, noi și noi succese, multă sănătate și tradiționalul „La mulți ani!”

PETRU BOTAȘIU corespondent

● FRAGMENT DE ROMAN

În „Moara Săracă”, volumul în pregătire al lui Șerban Nedelcu, sînt arătate diferite aspecte din viața de azi a unei cooperative agricole din Bărăgan. Cei doi poli ai conflictului sînt președintele Ioniță Alexe și inginerul agronom Victor Podaru. Destoinic, onest, sincer interesat de soarta gospodăriei, președintele e totuși depășit de faza nouă a dezvoltării. Prea încîntat de succesele trecute, prea autoritar în relațiile cu cei din jur, Ioniță Alexe nu înțelege unele măsuri raționale de întărire continuă a gospodăriei. Manevrat din umbră

de indivizi carieristi, torturat de false suspiciuni cu privire la ambițiile inginerului agronom, președintele îl privește, la început, cu neîncredere, apără pe unii oameni ca Mihai Berechet, ia măsuri peste capul colectivității, se supără cînd e criticat.

De-a lungul a peste 300 pagini au loc în carte numeroase ciocniri, o intensă confruntare care duce pînă la sfîrșit, la așezarea unor temelii și mai puternice a vieții noi din satele noastre.

Dăm mai jos un scurt fragment din volum.

OBRAZUL LUI BERECHET

ȘERBAN NEDELCU

Ioniță Alexe se plimba cu pași mari. Așezați la masa din mijlocul încăperii, Mihai Berechet și Marin Nideluș țineau cite o gazetă în față. În clipa cînd Victor deschise ușa, amîndoi îl fixară cu priviri ascuțite. Președintele se opri locului și, arătîndu-i ziarul de pe masă, zise cu un glas din care nu puteai să ghicești dacă era supărat sau bine dispus:

— Ai văzut articolul colegei dumitale?

Victor luă un exemplar și începu să citească. Articolul avea o introducere searbădă, după șablon:

„Cooperativa agricolă de producție din comuna Moara Săracă se numără printre cooperativele fruntașe din regiune. Are un fond de bază de...”

Arăta apoi succesele din ultimul an, subliniind că, în mare măsură, ele se datoresc hărniciei operatorilor și lui Ioniță Alexe, personal, care e un președinte destoinic. Făcea comparație între rezultatele obținute de brigăzile întii și a doua zootehnice; lăuda pe Frusina Bălăioară și mai ales pe Dumitru Răzvan, pentru buna îngrijire ce o dau vacilor. Critica pe cei din brigada a doua, fiindcă nu urmau exemplul fruntașilor. Mai erau criticați medicul veterinar și Mihai Berechet, șeful brigăzii a doua. În legătură cu Ioniță Alexe, ziarista scria:

„Întrebăm pe tovarășul președinte: de ce Dumitru Răzvan, om harnic, bun gospodar, și cu experiență în muncă e simplu îngrijitor, iar alții, care nu și-au dovedit cu nimic priceperea sînt șefi de brigadă? De ce Dumitru Răzvan nu este ajutat să împărtășească și celorlalți din bogata lui experiență?”

— Hee, ce părere aveți? întrebă Berechet.

— De ce m-am temut n-am scăpat, își spuse cu obidă Victor Podaru. Și doar am rugat-o să nu scrie despre Moara Săracă! De ce nu m-a ascultat? Avea însă un simțămînt de mulțumire. Stela Matei îl criticase pe bunul dreptate pe Mihai Berechet și deși nu-i pomenise numele, se vedea ușor că-i vorba de el. Se întoarse spre Ioniță Alexe. Cu o expresie de seriozitate pe față rosti:

— Arată unele succese și unele lipsuri. Încearcă să ne dea și câteva sfaturi. Marin Nideluș îl privi dintr-o parte.

— Eu cred că redacția a fost indusă în eroare! Altfel n-ar fi publicat asemenea afirmații dușmănoase.

— De ce sînt dușmănoase? întrebă mirat Victor.

— Da cum ai putea dumne-vo să numești această batjocură la adresa președintelui cooperativei, a secretarului organizației de bază și a atîtor alți comunisti?

Mihai Berechet ședea alături de Nideluș, urmărindu-și un gînd al său. Față de tot ce se petrecuse în gospodărie, de încercările lui Victor de a-l scoate din fruntea brigăzii, nu mai încăpea nici o îndoială asupra celui care-o indemnase pe ziaristă să-i critice. Cum să dovedească însă acest lucru?

Între inginer și Marin Nideluș se iscase o discuție aprinsă. Nideluș, cu dîhul blîndeței, încerca să-l facă să înțeleagă că ziarista a scris un articol nejust și, în loc să-i ajute pe oameni, i-a descurajat. La rîndul lui, Victor Podaru susținea că tot ce-a apărut în ziar este adevărat. Nu mai putu să tacă și se vîri în vorbă:

— E ușor să aprobi cînd personal, nu ți-a făcut nimeni, nici o observație! Dar ia să fie în joc obrazul dumitale! Se uită la Ioniță Alexe, apoi la Marin Nideluș. Nu sînt revoltat că mă critică pe mine! adăugă el cu năduf. Dar ziarista asta a întrecut măsura. Dumitru Răzvan, exclus din partid, și Frusina Bălăioară, o muierușcă destrăbălată, sînt lăudați. Iar noi... Vă spun cu mina pe inimă. Nu e în joc numai onoarea mea. A fost mînjit obrazul organizației...

Victor simți ceva, ca o ghiară înfiptă în gît. Cum îndrăzne să vorbească în numele partidului? Avu atîta tărie să nu-i răspundă. Se întoarse spre Nideluș:

— Ce-ai vrea dumne-voastră, să-l laude pe tovarășul Berechet cu faptele lui Răzvan?

— Nu-mi tăia vorba! îl repezi Berechet. Eu înțeleg să-mi arate lipsurile, dar nu așa, vîrîndu-mă în aceeași căciulă cu niște oarecine și punîndu-mă în inferioritate.

— În inferioritate te-ai pus dumne-vo.

— Are dreptate tovarășul Berechet, întări Nideluș. Ziarista asta, chiar dacă n-a avut intenție rea, n-a știut să se orienteze. Mai sînt și alți oameni care pot fi lăudați și criticați.

— Cine e mai bun ca Răzvan în sectorul zootehnic?

— În alte sectoare sînt destui. De ce nu i-a lădat pe cei de la grădină?

— Credeți că redacția ziarului e datoare să scrie ce vreți dumne-voastră?

— Redacția nu e datoare, dar ziarista avea obligația să întrebe organizația de partid și conducerea gospodăriei? întrebă Mihai Berechet.

— Avea! făcu tăios Victor.

Berechet își strînse dinții.

— O să ne plîngem redacției și-o să fie trasă la răspundere. Să nu creadă ea...

Ioniță Alexe, prefăcîndu-se nepăsător, bătea darabana cu degetele în masă. Îi plăcea energia lui Berechet, dar se temu că ar putea să întindă prea mult coarda. Și apoi prea începea și el să se creadă! Spuse liniștit și sfătos:

— Nu ți se pare că ești cam absurd, măi Mihai? Ce-ai vrea tu, să vină redacția să te întrebe: „Îmi dai voie să te critic, tovarășe Berechet?” Bineînțeles însă că nimeni n-are dreptul să ne dea ordin pe cine să punem în fruntea brigăzilor, adăugă îndată întorcîndu-se către Victor.

Cu aceste cuvinte, președintele sacoti încheiată convorbirea. Se așeză pe scaun și își plecă ochii asupra unor hirtii.

— Totuși, noi trebuie să răspundem redacției, zise după un scurt răstimp. Sîntem dator să arătăm cu ce sîntem de acord și ce măsuri de îndreptare am luat. Și avem dreptul și obligația să combatem părțile nejuste din articol. Fă dumne-vo un concept, tovarășe inginer și miine după amiază să ni-l prezinti.

— Trebuie întii să luăm măsurile, îndrăzni Victor.

— Exact. Propune măsurile și le vom discuta în consiliu, aprobă Ioniță și iarăși începu să răsfoiască hirtile de pe masă.

Salut revista „Albina” cu prilejul apariției numărului 1000. Dintotdeauna am considerat-o ca pe un ajutor prețios în munca mea. Ca vechi activist cultural — de 14 ani — urmăresc mai cu seamă articolele privind munca desfășurată în instituțiile culturale de masă. Învățăm din experiența altora, privim cu alți ochi propria noastră experiență cînd ea apare tipărită, în coloanele revistei. Și nu de puține ori revista „Albina” a scris despre munca culturală din raionul nostru.

Doresc „Albinei” multă... mîiere pentru viitoarele 1000 de numere și ace mai ascuțite pentru cei ce le merită.

NICOLAE RĂICAN
directorul Casei orășenești de cultură Huzău

De la cei 400 de cititori ai revistei din Ceanu-Mare, raionul Turda, un călduros salut cu prilejul apariției numărului 1000 al „Albinei”.

Săptămîna de săptămîna urmărim cu interes în coloanele revistei profundele transformări petrecute în țara noastră. Sîntem părtași ai fărîrii vieții noi și multe și multe cunoștințe folositoare le-am aflat din cuvîntul scris în paginile „Albinei”. Dorim din toată inima redactorilor și colaboratorilor revistei succese tot mai frumoase în activitatea pe care o desfășoară, să slujească cu același devotament minunata misiune de răspîndire a științei și culturii la sate, a tot ce este nou și înaintat în munca și viața cooperativelor agricole de producție.

Abonații revistei „Albina”
din Ceanu-Mare, raionul Turda

magazin ALBINA magazin

Hrana cosmonauților

Problema hranei cosmonauților este una dintre cele mai importante probleme în efectuarea zborurilor de lungă durată. Într-adevăr, nu este vorba numai de aspectul normal al unor oameni care trebuie să se hrănească: trebuie rezolvată și problema specială a unor fenomene fiziologice, în care deshidratarea corpului — pierderea considerabilă de lichid, de apă — este foarte importantă.

Nu vom adînci aici aspectul de viitor, în care va fi vorba de zborurile de foarte lungă durată — de luni și poate chiar de ani de zile. S-a vorbit pe larg despre aportul algelor, despre regenerarea oxigenului și a apei etc. Vom căuta să arătăm, cu date concrete, cam ce s-a făcut în timpul zborurilor cosmice de pînă acum.

Hrana cosmonauților trebuie să fie substanțială, adică să poată să „livreze” o cantitate importantă de energie.

De asemenea, hrana trebuie să fie concentrată pentru ca ea să ocupe un spațiu cât mai mic posibil, și așa, spațiul din interiorul unei nave cosmice este foarte redus și ocupat în special de aparatura de bord și cea științifică.

Iată acum, ca exemple, unele dintre alimentele cosmonauților Frank Borman și James Lovell, care au efectuat în decembrie 1965 un zbor de două săptămîni, la bordul navei „Gemini-7”. Cosmonauții luau trei mese pe zi. Cele patru meniuri de care dispuneau erau planificate alternativ, în așa fel încît să existe și o variație continuă. Cît privește greutatea alimentelor, fiecare meniu, pe toată ziua, nu trecea de 521 de grame.

Dimineața, meniurile cuprindeau: limonadă de grape-fruit, cuburi de caise cu fulgi de grîne, budincă de banane, compot de mere sau cocteil de fructe, senșiuri cu carne de vacă (carnea fiind muiată cu apă, pe loc) și, în special, senșiuri cu brînză. Totalul caloric era de 750—900 de calorii.

La prînz, masa cuprindea: carne de vacă și legume, salată de cartofi (hidratate pe loc), căpșuni, oranjadă, budincă de ciocolată, piine prăjită, brînză. Totalul caloric era cel mai mare, în raport cu cel zilnic, dar nu depășea 931 de calorii.

În fine, masa de seară, tot substanțială, cuprindea oranjadă, budincă de caise, prăjitură de fructe, supă concentrată de cartofi, nuci de cocos etc.

Aceste alimente au asigurat, pe cele două săptămîni de zbor, hrana necesară. Totuși, a fost un regim oarecum sărac în lichide care i-a făcut pe cosmonauți să piardă cîteva kilograme din greutate, prin deshidratare. Dar în orice caz, putem considera că pentru un zbor în Lună, de maximum 2—3 săptămîni, problema... e rezolvată!

MATEI ALECSESCU
directorul Observatorului
Astronomic Popular
din București

DE UNDE VINE NUMELE DECEBAL?

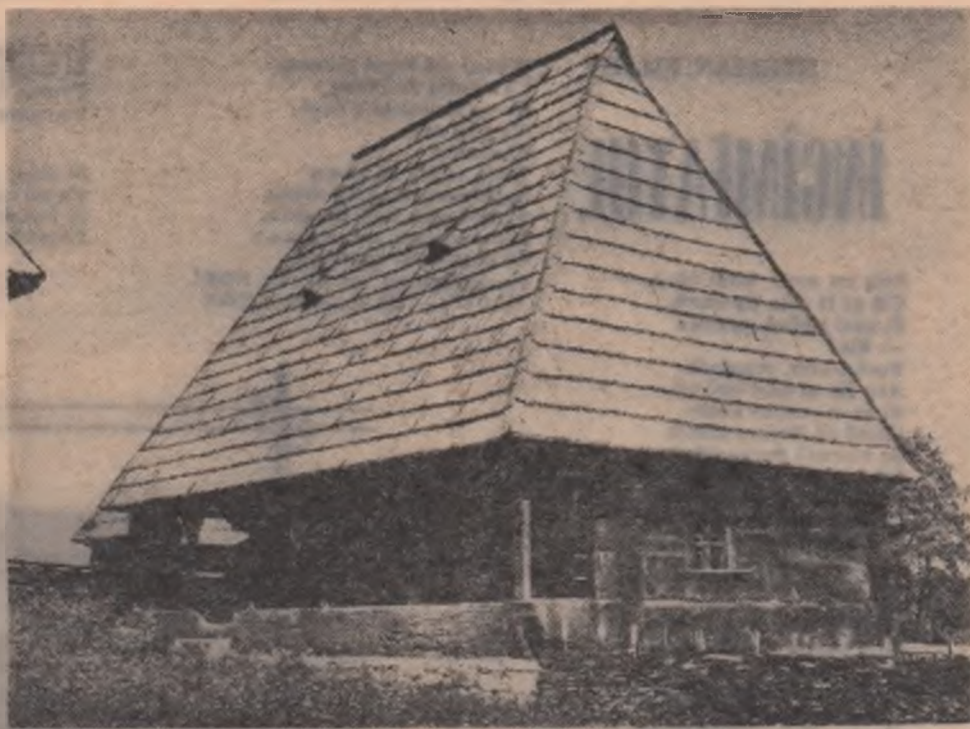
Numele viteazului rege al dacilor, Decebal, n-are nici un fel de legătură cu unele nume din antichitate avînd terminații asemănătoare, ca Anibal ori Asdrubal. Numele acestor vestiți generali cartaginezi au un sens numai în limba feniciană, care se vorbea la Cartagina. Terminația *bal* din numele amintite nu era altceva decît numele divinității semite supreme: *Baal*. Așa, de pildă, Anibal (latinește Hannibal) înseamnă pe limba feniciană „cel miluit de zeu”.

Numele regelui dac are cu totul altă origine, iar sensul său se explică prin însăși limba traco-dacă.

În numele Decebal (latinește *Decebalus*) se deosebesc două părți: *dece* și *balus*. Ultima parte nu e decît o variantă a cuvîntului traco-frigian *bales*, care înseamnă „rege” și care, conținînd ideea de „mare”, „puternic”, se recunoaște în cuvintele asemănătoare din alte limbi indo-europene. Cealaltă parte a numelui lui Decebal, *dece*, prezintă o intrudire de sens eu sanscritul *dacasya* — „vrednic de stimă” cu grecescul *dokimos* — „stimat”, cu termenii latini *decus* — „podoabă, cinste”, *decorus* — „frumos” și se găsește în numele marelui preot al geților Deceneu din vremea lui Burebista, precum și în unele nume trace, ca *Decyda*, *Decys* ori, prin varianta *doko*, în numele regilor traci *Sparadokos*, *Medokos*, *Amadokos*. Reunind cele două părți ale numelui lui Decebalus, avem sensul de „rege respectat” sau „principe ilustru”.

■ Secția în aer liber a Muzeului etnografic al Transilvaniei — organizată în pădurea de pe dealul Horia de lângă Cluj — cuprinde multe lucruri interesante. Sînt aici diferite tipuri de case țărănești, o biserică veche din Chiralești raionul Bistrița, pive de ulei, o fierărie, o moară ș.a.

■ În fotografie: Casă țărănească din Berbești, regiunea Maramureș.

DE ICI...
DE COLO

CEL MAI VECHI STRĂMOȘ * 13 NU POARTĂ GHINION!

Celebru antropolog Louis Leakey a descoperit recent pe Insula Rusinga (Lacul Victoria) fragmente de schelet al celui mai vechi exemplar uman cunoscut pînă acum: un „Kenyanthropus Africanus”, care a trăit în urmă cu 20 de milioane de ani. Leakey speră să găsească exemplare și mai vechi. Acum șase ani, el a descoperit un „Kenyanthropus Wickeri” considerat pînă acum cel mai vechi strămoș al omului. Acesta era însă un „tinerel” — el nu avea decît zece milioane de ani...

Familia Bauer din Winona (Minnesota) este urmărită ca de o umbră de cifra 13! Doamna Bauer are 12 frați și surori și 13 nepoți. Fiica sa cea mai mare s-a născut într-o zi de vineri — 13 și a născut recent al 13-lea nepot al familiei. Fiul doamnei Bauer, John, și-a sărbătorit la 13 ianuarie a. e. ziua de naștere. Și culmea, familia nu este deloc urmărită de ghinion. Poftim, să mai fii superstițios în asemenea condiții!

anecdote

Regretatul tenor de operetă Nicu Leonard povestea că într-o seară fusese invitat după spectacol în casa unor parveniți. După cină, care se prelungise mult după miezul nopții, gazda, proaspăt deputat al partidului de guvernămînt, îl rugă pe tenor să cînte ceva. Cum lui Leonard nu-i plăcea să-și plătească cu vocea masa, refuză, spunînd că e tirziu și că ar putea trezi din somn vecinii. La care doamna deputat replică prompt:

— Ei și? Parcă ei n-au o javră de ciine care ne trezește cînd ne e somnul mai dulce?

În timpul unui banchet, scriitorul american Hemingway ședea lângă un gentleman, care îl sicîna tot timpul cu întrebările.

— Care este, după părerea dv., metoda cea mai bună de a scrie?, l-a întrebat la un moment dat acesta pe Hemingway.

— De la stînga la dreapta, a răspuns calm scriitorul.

— Doctore, cit e să mă coste să-mi scoți măscuța asta?

— Zece dolari.

— Păi asta-i hojie! Zece dolari pentru cinci minute de muncă?!

— Dacă doriți, pot să v-o scot și mai încet.

Un moșneag trăia în casă cu fie-sa și noru-sa.

Odată, pe cînd stăteau la masă și mînceau, îi vine sele moșului, și-i zice fie-sii:

— Ia scoal', fată, și adu-mi o țîr' de apă.

Da' fie-sa de colo către cumnată-sa:

— Scoal'tu leliță, că ești mai la îndemină...

Nici leliță-sa nu se prapădi cu firea; dar, mai cu plan, zise lui socru-său:

— Ia las-o ciorilor, taică, și scoal' dumneata și adu-mi și mie... că ei îi e lene să se și miște!...

„Albinei”

Pentru numărul o mie
li urez un nou elan
Ajungind cu hărnicie
Una mie chiar de ani.

TUDOR MAINESCU

SATIRĂ ȘI UMOR

ANTOLOGIE

POȘTA FOȘTILOR

TUDOR MUȘĂTESCU

PL. cont.

Stimate, coane Mișule,

Mai întâi și la început, vă cuprind și vă sărut, dorind ca micile mele rîndulețe să vă găsească în cele mai plăcute momente atît pe dvs. cît și pe scumpa dvs. soție, coana Caliopea, care îi dorim, din tot sufletul, — atît eu cît și întreaga mea familie, — să-i fie țarina ușoară căci tare rău ne-a părut cînd ne-ați scris că a repauzat din cauza aceluia cătel care a mușcat-o, neavînd alți copii să-i crească și a turbat, murind de subitul aceluia flagel.

Pe-aici, iubite coane Mișule, este tot cum știți și v-am mai scris, fosta dvs. moșie fiind ea vai de capul ei de cînd ați părăsit-o ple-

cînd la oraș, și v-au luat-o scumpii noștri consăteni care, însă, aber n-au s-o lucreze ea pe vremea noastră și o ară toată ziua bună ziua cu tractoarele. Nici trerieratul nu se mai face la arman, ea altădată aia în Dobrogea, cînd noi îi dădeam țaranului — pentru tăvălug — eite o coloană din te miri ce clădire rămasă de la greci sau romani, ea să știe și el cum era civilizația antică. Acum, coane Mișule recoltatul griului cu combinele se termină în toată Dobrogea (țin-te bine!) în 8 zile!

Dar despre astea v-am mai ținut în curent. Ceea ce nu știți însă, este ultima invenție care s-a făcut cu cărțile de citit. Nu le-a a-

juns că Dobrogea noastră a fost împănată cu biblioteci în care, cetățenii, după munca zilei, în loc să se ducă și să se einstească, ea omul, la circumă, eu un ciocan de țuică sau o măsură de vin, se duce acuma să ia cărți cu împrumut, pierzîndu-și vremea să le citească acasă. Și asta, n-ar fi nimic, stimate coane Mișule! Nu știu cine a născocit altă năzbitie și anume, alcătuirea de biblioteci personale (dar nu bibliotecă personale și portative, cum aveam noi, cu 32 de cărți pentru poeher și „douăzeci și unu”!). Adică fiecare cetățean să aibă biblioteca lui adevărată acasă. Pentru asta, cooperativele de consum din sate încheie con-

tracte cu cititorii, obligîndu-se să le facă rost de diferite cărți pe sprinceană ea să-și încropească bibliotecile lor. Cu alte cuvinte, vrei nu vrei, bea Grigore aghlăzmă, mi-am zis eu. Grigore însă a vrut și s-a pus cu burta pe băutură, astfel că de la întâi ianuarie și pînă la întâi mai (anul curent) s-au încheiat în toată regiunea peste 16 000 de asemenea contracte. Numai la Adamclisi, peste 500 de mecanizatori și colectivizii au făcut contracte și au biblioteci personale. Or, noi știm foarte bine stimate coane Mișule că, dacă omul citește, bagă la cap, deshidă ochii și își dă seama de multe. Și, în primul rînd, își dă seama de ce noi și ai noștri

de pe vremuri am făcut tot ce am putut ea omul de jos să nu învețe carte și dacă învață, să nu aibă ce citi. Rugîndu-vă să mă lertați, stimate coane Mișule, că v-am mai dat și această veste tristă, vă sărut mîna al dvs. supus și credincios pînă la moartea decedului meu.

Să trăiți!

Costică Căcăuagă

Plosc-Scriptus

Vă rugăm, cu lacrimi în ochi, să transmiteți multe urări de regrete eterne lui coana Caliopea.

(Nr. 868 — 13 august 1964)

AL. ANDRIȚOIU

LA CRAMĂ

De la Daci încoace vin,
dintr-o foarte veche spiță,
toți butucii mei de viță
să se tîlmăcească-n vin.

Și-a gustat Ștefan cel Mare
din pocalul aurit,
vin cum nu s-a pomenit
cît e lumea-ntre hotărre.

Căci pe-acest vestit pămînt
binecuvîntat de pluguri,
soarele se-oprinde-n ruguri
și se-oprește-n vin, arzînd.

Nici în filele poveștii
sau în versul unui bard,
nu sînt flăcări vii cum ard
cînd dăm dușcă Odobestii.

Flăcări sînt și în Cotnar,
cum le adunară anii.
Sînt de flăcări Drăgășanii
care-nchid în sticle jar.

Dar nu-s flăcări la-ntîmplare,
nu sînt flăcări care pier.
Ele s-au născut în cer
întru mult mărîitul soare.

Cît e țara țară-n zări,
soarele aprinde ruguri,
aur'nalt turnat în struguri
în uimite-nfățișări.

Și în coacere-ndelungă
soarele se face vin,
ca să picure în lin,
după-o bună zi de muncă.

Vinul s-a născut frumos
pe terasele cu falii.
Și a dobîndit medalii
cu vestitul lui primos.

Vin e românesc de spiță,
care astăzi vi-l închin.
De la Daci încoace vin
zdravenii butuci de viță.

Beți iubiți contemporani
cei ce-aduceți țării bine —
după cum vi se cuvîne!
Și vă zic: „Întru mulți ani!”.

(Nr. 873 — 17 septembrie 1964)

Fără cuvinte...
(Nr. 791 — 20 februarie 1963)

STELIAN FILIP

ÎNGÎMFATUL

Știu eu unul, unul care,
Cît ar fi ziua de mare,
Îl auzi zicînd mereu:

— Eu!

Vorba asta, repetată,
Are darul că-l îmbată
Și ca-n orișice beție
(Cred că fiecare știe!)
Se visează dumnealui
Că-i buricul satului,
Că-i făcut dup-un tipar
Într-un singur exemplar
Și că toate, se-ntelege,
El le face, el le drege,
Glăsuînd, în chip de leu:

— Eu!

Nu privește, ce i-ai face,
Nici încolo nici încoace,
Și dac-ar privi un pic,
Tot nu vede mai nimic
Căci mereu e-nconjurat
De un „Eu”... multiplicat
Ce nu-l lasă (nici puțin!)
Să-l ajute pe vecin
Cu o vorbă, cu un sfat,
De cumva, s-a încreat,
Și nu-l lasă, mai ales
(Asta cred e-ati înțeles!)
Ca să-i ceară dumnealui
Ajutor vecinului
De cumva, doamne ferește,
Se întîmole și-o greșește!
Strigă, chiar cînd dă de greu:
— Eu!

Prin cuvîntul arătat
(Moștenire de-aruncat!)

Dinsul stă legat și-acuș,
Ca vițelul de țaruș,
De-o mentalitate care
Nu mai are
Căutare!
Uită, astfel, că acum
Satul merge pe alt druș
Și mai uită, prin urmare,
Într-un lucru, mi se pare:
Că scăparăm de nevoi
Preschimbînd pe EU în NOI!
(Nr. 674 — 23 noiembrie 1960)

MIRCEA PAVELESCU

SPRE ORAȘ

Căsuțele cu virful în văzduh,
Părînd odinioară mici mormane,
Și-au preschimbât căciuliile de stuh
Cu pălării înalte de olane.

Curat e drumul larg din fața băii
Ca un obraz ras proaspăt cu perdaf
Și merg pe el duminica flăcăii
Cu fetele la cinematogra.

Iar seara, la căminul cultural,
În luminația de crezi ce-i zi,
Femei, fete și bătrîni rid în stal
La comedia lui Alecsandri.

Și satul astăzi fericit zimbește
Ca un copil cuminte și gingaș
Și fericit de viață se gătește
Triumfător, cu straie de oraș.

(Nr. 654 — 6 iulie 1960)

CONCURS: care sînt greșelile?

Desenul are 5 greșeli!

CUPON DE PARTICIPARE
ALBINA NUMĂRUL 1 000

